

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jn 14,6

Брой 2 (1507)

София, февруари 2016 г.

Цена 0.50 лв.

Първо изкушение на Христос - псалтир, ок. 1220 г.

За силата на Вярата в доброто

Едно от най-малките по площ и население селища в община Долна Митрополия, област Плевен, е село Гостиля. Това е малко селце, разположено по поречието на река Гостиля, която се влива в река Искър. Намира се на 15 км от река Дунав и на 13 км от Кнежа. Жителите са банатски българи. Малко се знае за банатските българи по нашите земи. След разгрома на Чипровското въстание през 1688 г. много българи заминават на запад. Заселват се в областта Банат, Югоизточна Европа, разделена днес между Сърбия, Румъния и Унгария.

Императорът на Австро-Унгарската империя Франц Йосиф издава международен декрет, според който преселните се българи имат право да се върнат в родината си. А българският княз Фердинанд издава закон, с който оземлява завърналите се българи със земеделска земя за изхранване на семействата им и дворно място за строеж на къща.

След повече от двеста години митарства по чужди земи нашите сънародници се завръщат в родината си и така се образуват около 20 села.

[На стр. 7](#)

Образи и първообрази на Христовата смърт и възкресение

Възкресението е наречено Празник на празниците. Пасхата е основното събитие в историята на човешкото спасение. В първото послание до коринтийците (15, 14; 20) се казва: „Ако пък Христос не е възкръснал, то пазна е нашата проповед, пазна е и нашата вяра... Но ето, Христос възкръсна от мъртви и за умрелите стана начатък.“ Това е центърът на Божественото домоводство, разгласен в света чрез апостолската проповед. А посланието до римляните (8,

11) допълва: „Но ако Духът на Оногова, Който възкреси от мъртвите Иисуса, живее във вас, то Който възкреси Христа от мъртвите, ще оживотвори и смъртните ви тела чрез живеещия във вас Негов Дух.“

Възкресението е и върховният момент на откровението на Пресветата Троица. Ако при Възкресението Христос ни се открива като „истински човек“ (Син човешки, роден по плът от Давидовото семе), то при възкресението Христос ни се открива като Син Божи (ис-

тински Бог от истинския Бог). Но нека го чуем с думите на апостол Павел до римляните: „Павел, раб на Иисуса Христа, призван апостол, отреден за Божието благовестие, което Бог от по-напред бе обещал чрез пророците Си, в светите Писания, за Своя Син (роден по плът от Давидово семе и открил се за Син Божий чрез силата на чудесата, по духа на освещението, чрез възкресението от мъртвите) Иисуса

[На стр. 4](#)

Пепеляна сряда - начало на благодатното време за обръщане - Великия пост

Толкова пъти в моя живот съм преживявал Пепеляна сряда, толкова пъти вече започва Великия пост... И всеки път едно и също. Всеки път повторяящият се ясно въпрос заблестява: „И какво се промени в моя живот?“ А призвият на Христос: „Покайте се и вярвайте в Евангелието“ (Мат. 1, 15), продължава да бъде неизпълнено задължение, раждащо все същите угрози. Колко е трудно да се промени нещо в живота ми, колко е трудно радикално да се повярва на Евангелието... Защо? Нито липсват средства, нито възможности. Не съм атеист и религията не ми е безразлична. Та нали вътрешно съм убеден в истинността на Евангелието, в правдата на Благата вест, само че... само

че никаква крайна умора вече се е загнездила в моето сърце. Умора и обезкуражаване, обременяване и липса на динамизъм. Всекидневният живот аргантно се промушва със своите нужди и заповеди, със своите икономически „закони“. И толкова е трудно да се дистанцирам - дори и за момент - от „правенето“ на пари, толкова е трудно да се поеме рисъкът за цялостно обръщане. И накрая толкова е трудно да се доверя на Христос, в Когото и на Когото уж вярвам! И никак си така безразлично преминават следващата Пепеляна сряда, следващият Велик пост. И за мое угрозиение все се връщат думите Христови: „Горко ти, Хорозаи-

[На стр. 7](#)

Молитва за изпросване от Бог на добра употреба на болестите

Болестта неотлично придвижава Паскал от младостта до края на живота му. Не знаем днес от какво точно е страдал; тогавашните лекари не са били в състояние да му поставят диагноза, но трябва да е било изключително мъчителна болест. В своята биография сестра му говори най-вече за продължаващи дни наред ужасни главоболия, за постоянна липса на апетит, за неспособност да погълща течности, за силни колики и др. В наши дни въз основа на запазените свидетелства се предполага, че с най-голяма вероятност е ставало дума за туберкулоза на перитония.

Същественото е, че каквото и да е било неговата болест, Паскал живее, страдайки, и приема живота като страдание. Сестра му казва, че на края си дори се боял да не оздравее, защото вече добре познавал опасностите на здравето и предимствата на болестта и бил сигурен, че „болестта е естественото състояние на христианина“. Трудно можем да намерим по-силно свидетелство за дълбочината на религиозното мислене на Паскал и памътка на неговата страдаща чувствителност от Молитвата за изпросване от Бог на добра употреба на болестите.

I.

Господи, тъй добър и благ е Твойт* дух във всички неща и милосърдието Ти е тъй голямо, че от него идват не само благополучията, но и спохождащите Твоите избраници злочестини. Дай ми благодатта, Господи, да не постъпвам като езичник в състоянието, до което ме доведе Твоята справедливост, а като истински христианин, в каквото и състояние да се намирам, да Те изповядвам за мой Отец и мой Бог, защото промяната в мое положение не води до промяна в Твоето, понеже винаги си един и същ, а аз съм подвластен на промяната, и както когато утешаваш и опроща-

ваш, така и когато поразяваш и наказваш, Ти все си Бог.

II.

Ти ме дари със здраве, за да Ти служа с него, а аз го употребих за света. За да ме изправиш, ми изпращаш сега болестта; не позволявай тъй да я употребя, че да Те подразня с моето нетърпение. Зле употребих здравето си и справедливо ме наказа: не допускай зле да употребя и Твоето наказание. И след като покварата на моята природа превръща в гибел Твоите благодеяния, то нека Твоята всемогъща благодат, о, Боже мой, превърне наказанията в спасение. Щом сърцето ми, ако притежава някаква сила, се привърза към света, то за

* На френски език обръщението към Бог, Христос, Дева Мария и светците е с учтивата форма Вие - б. р.

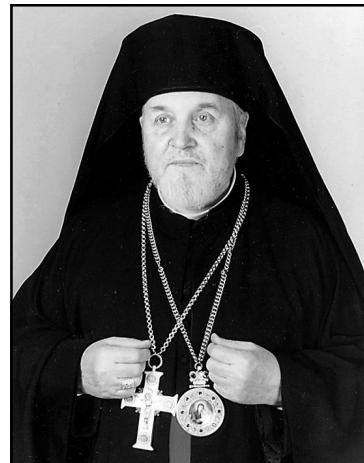
[На стр. 9](#)

Подражавайте на вярата им

Служба за незабравимия архиепископ Методий Стратиев

Сигурно няма вярващ от двете католически енории в София, който да не помни епископ Методий Стратиев. Само преди 10 години той бе още сред нас на една вече преклонна възраст. Затова приветствахме инициативата да се отслужи литургия в катедралния храм „Успение Богородично“, посветена на 100-годишнината от рождението му (1916-2016). На 11 януари черквата се изпълни със свещеници, монаси и миряни от двата католически обреда, които споделиха спомени и топлите си синовни чувства към дядо Методий чрез участие в тържественото богослужение, отслужено от епископ Христо Пройков, наследник на архиепископ Стратиев, както и от група свещеници от Католическата апостолическа екзархия.

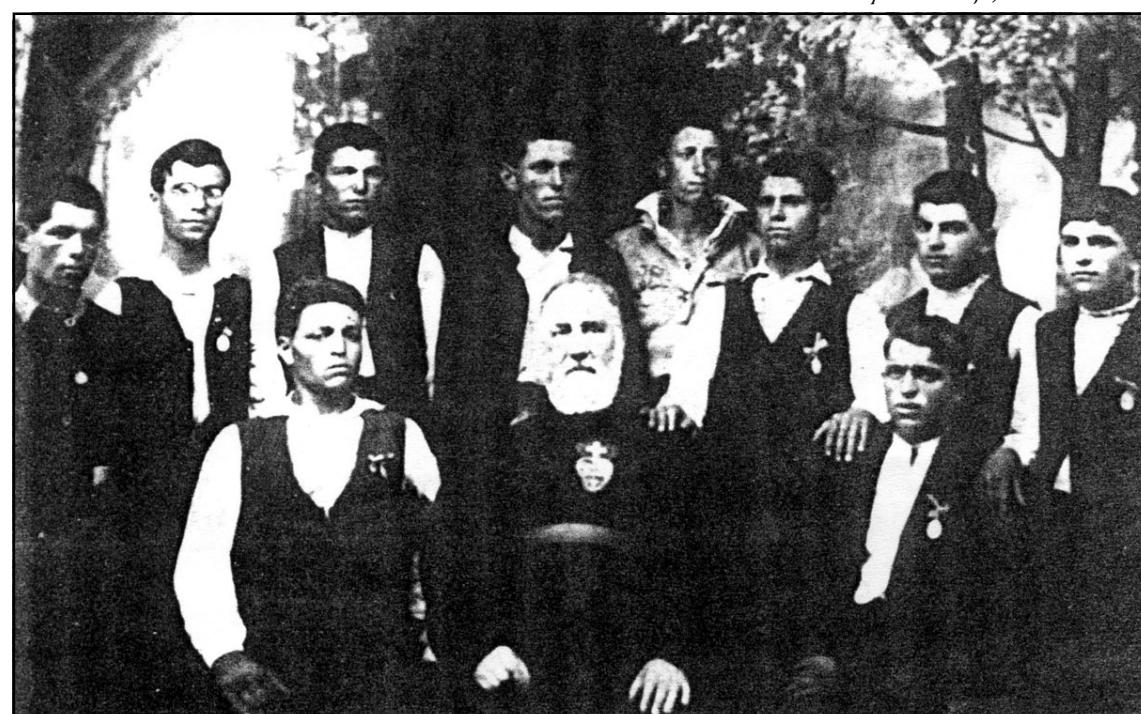
Спомних си една от последните проповеди на дядо Методий, навършил вече 90 години - как гладко говореше, мисълта му течеше ясна, стегната, беше удоволствие да се слуша. По време на литургията си помислих колко ли щеше да се радва, ако бе видял подновената черква - блестящите мозайки, мраморния под, освежените икони, и всичко това за прослава на Бог, за Когото той не се умори да свидетелства през целия си живот въпреки страданията в затвора, въпреки атеистичната злост на комунистическия режим. За неговия свят живот, делата и страданията му ни припомни презентацията с филма, подгответ от дякон Мартин Дулчев с използвани видеоматериали от стари богослужения с негово участие. Но особено вълнуващ и ин-

тересен бе представеният видеозапис на обширна проповед на предишния епископ на Никополска епархия монс. Самуил Джундрин, негов събрат усипец, включен в презентацията. Чухме как в тежките години на преследване и терор дядо Методий е устоявал на мъките, давал надежда и укрепвал вярата на сподвижниците си и на своите енориashi. Бил е сигулен, че всичко това ще има край и че вярата ще оцелее въпреки мъченията на събрата свещеници и вярващите.

Честването завърши с основната мисъл на литургията за светци и мъченици от Послание до евреите на апостол Павел (13, 7) в кратката заключителна проповед на екзарх Христо Пройков. Тя гласи: „Помните вашите наставници, които са ви проповядвали словото Божие, и като имате пред очи свършена на тяхния живот, подражавайте на вярата им.“ А ние трябва да съхраним хубавия спомен за дядо Методий и да благодарим на Бог, че сме били негови съвременници.

Майя РАЙКОВА

Прага дава убежище на 153-ма бежанци - християни от Ирак

На 24 януари в Прага пристигнаха първите десет от общо 153-ма бежанци - християни от Ирак, които чешкото правителство покани преди месец да получат убежище в страната. В началото на февруари се очаква да пристигне втора, по-голяма група бежанци, които са били събрани от различни лагери за мигранти в Ливан.

Бюджетът на проекта е 15 милиона крони (625 хиляди долара) и е организиран и финансиран от спонзори и от фондацията Generace 21 на Католическата църква в Република Чехия.

Ръкописите на свещеник Рихард Хофман

През далечната 1898 г. в моето родно село Трънчовица - енория към Никополската католическа епархия, за енорийски свещеник идва отец Рихард Хофман. Дотогава той е директор на малката духовна семинария в Свищов. По негово собствено желание е назначен да служи в Трънчовица, която и тогава, както и днес, е измежду водещите енории в епархията.

Рихард Карлов Хофман е роден на 29 март 1870 г. в гр. Курде, Белгия, в семейство на силно вярващи католици. Неговото желание е да завърши медицина; по-големият му брат се е посветил на Църквата и с благословията на родителите е в духовната академия на пасионистите. Но с бъдещия свещеник се случва нещастие и той загива. Бащата пожелава Рихард да смени медицината и да стане духовник. Макар че има вече четири успешно завършени семестъра, младежът се посвещава на Църквата в памет на своя брат.

На 2 юли 1888 г. той дава своя първи обет, а след година - на 2 юли 1889 г., и втори обет. През 1894 г. е ръкоположен за свещеник. Конгрегацията го изпраща да служи в България и тук, в България - в Трънчовица, завършва неговият житейски път.

След идването в Трънчовица ерудираният отец е забелязан от младия български учен, покъсно академик, Любомир Милетич, тогава вече професор в Софийския университет. Милетич проявява интерес, пожелава среща с научноизследователска цел и посещава Трънчовица.

В своите записи „Моите творчески командировки“ уче-

Отец Хофман с част от „Гвардейската дружина“, Трънчовица, 1927 г.

щи неугасващия огън, запален от епископ Филип Станиславов в средата на XVII век, големият учен остава удивен от това католическо село.

След четири години служение в енорията свещеник Хофман заминава за Белене, за да се завърне отново в Трънчовица през 1925 г.

От този кратък престой остават ценни ръкописи - негови изследвания за живота на благочестивата девойка католичка Мария Николова Чочева (1809-1839) от селото, заявила в изповед пред свещеник Йероним Пицканела и пред Бог, че е готова да умре, за да спаси селото от страшната чума, която тогава е върлуvala. През 1899 г. отец Рихард отправя писмено предложение до Рим за образуване на процес за беатификация на девойката Мария Чочева, след чиято доброволна смърт се е случило чудото - чумата преминала. Отговор не е получен. През 1942 г. свещеникът възстановява своя ръкопис, оформен в тетрадка като малка книжка, копие от която имам и аз. Копие от този ръкопис съм предоставил на Епископската конференция на католическата църква в България.

Завърнал се в Трънчовица през 1925 г., той строи двуетапен енорийски дом, завършен през 1927 г., и втора черква в Долната махала - „Светият кръст“, която под прокото ръководство на отец Плачидо Корси, италианец, помощник на енориста, е завършена през 1933 г.

Отец Рихард служи над 25 години в Трънчовица и през по-голямата част от времето е с по-драма помощници. Селото е имало над 2500 жители. Освен отец Плачидо Корси негови помощници са били отец Георги Шипка от с. Асеново, отец Кирил Яков от с. Ореш, отец Адриан Шнел от Холандия.

За втората черква отец Рихард доставя трети хармониум. По негово време са образувани „Гвардейска дружина“ от младежи и „Марини девойки“ от активни девойки, които участват в църковния хор. За Трънчовица и най-вече за силно вярващите католици написва химн - текст и музика. Познавани вече нашата история, той изследва Трънчовица - бит, традиции, говор, носия, исторически път на развитие, както и установяването на това село, познато като павликянско селище.

През тридесетте години на миналия век като момче в предучилищна възраст с моите родители съм посещавал енорийския дом и писалището на отец Рихард. Любопитният ми поглед шареше по иконите на стените, бюрото на стария свещеник, мастилницата, перодръжката, както и мириещата лула между многото тетрадки. С катрана от лулата той излекува само с едно назъване неприятна пъпка, появила се на врата ми. За тетрадките той сподели на дядо ми: „Дядо Никола, в тези тетрадки съм описан всичко, което съм изследвал за Трънчовица.“

Отец Рихард бе по-голям от дядо Никола, но така му викаше. Моят дядо често ходеше при отец Рихард, но не по църковни въпроси. Двамата обсъж-

даха стопански въпроси - за нивите, за горите и ливадите, за хамбарите и стопанските сгради в църковния двор.

Когато ставаше дума за тетрадките, в които пишеше с онаци дълга перодръжка, добавяше: „Един ден това малко момиченце ще научи какво има в тях.“

А аз само слушах.

Ръкописите, озаглавени „Кратка история на с. Трънчовица“, той е предоставил на в. „Истина“ и в края на 1939 и началото на 1940 г. в няколко първни броя (от 783 до 791) са отпечатани онези загадъчни тетрадки, сред които тогава се виждаше съмърдящата лула. Години по-късно, воден от интерес към историята на моето родно село, открих и прочетох онова, което отец Рихард ми бе предрекъл.

Ръкописът на отец Рихард, отпечатан във в. „Истина“, отдавна е изчезнал, но той е възстановен в моята тетрадка, но не с неговата, а с моята ръка

Отец Рихард е бил активен сътрудник в църковната просветна дейност. Католическите календарчета от 1913 г. до 1916 г. са негово дело. Отпечатавани са в по 1000 бройки. Негови са редица поучителни разкази и текстове на религиозни теми.

В резултат от срещата с отец Рихард през 1898 г. Милетич заминава за Рим и през 1905 г. излиза от печат научният му труд „Нови документи за католиците в България“, между които и десетина писма до Рим, писани в Трънчовица от свещениците пасионисти Франческо Ферери и Джакомо Спиранди, датирани след 1782 г.

На юбилейно тържество в Трънчовица през 1945 г. по повод 75-годишнината на отец Рихард епископ Дамян Теелен го обявява за свой бъдещ приемник. Но и сега не става замисленото - отец Рихард Хофман умира на 22 май 1946 г. Погребан е в Трънчовица. А епископ Дамян Теелен почива на 6 август 1946 г. и е погребан в катедралната черква „Свети Павел от Кръста“ в Русе.

Свещеник Рихард Хофман не се е върщал никога в родната Белгия, а остана завинаги в България.

Никола КАРАДЖОВ

2 ИСТИНА
VERITAS
Брой 2 (1507)
февруари 2016 г.

ИСТИНА - VERITAS
продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов
Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел. (02) 41-77-739,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Чили. Централният статистически институт „Латинобарометро“ в столицата на Чили обслужва 18 латиноамерикански страни. Всяка година извършва хиляди анкети по различни проблеми и поръчки на отделни страни. За 2015 г. той отчита обобщени данни за организацията, към които латиноамериканците имат най-голямо доверие. На първо място е Католическата църква с 69 процента, следват медиите: радио - 49%, и телевизия - 47%; правителствата - 33%; политически партии - 20%. В Латинска Америка живеят половината католици от целия свят - над 700 милиона.

Филипините. Епископите в страната строго са забранили използването в сакралните служби на статуи, картини и предмети от слонова кост или от материали от други животински и растителни видове, застрашени от изчезване или закриляни от закона. Това се налага заради масовата контрабанда на подобни предмети от Африка към Китай през Филипините и е отзук от енциклопедията на папата Laudato si'.

Мексико. Във връзка с посещението на папа Франциск от 12 до 18 февруари Епископската конференция на Католическата църква в страната е призовала всички медии да съобщават, че входните карти при посещението на Светия отец - независимо дали са за открыто или за закрито място - са безплатни. Повод за съобщението е масовото разпространяване на фалшиви входни карти на черния пазар срещу заплащащи! В столицата са организирани над 10 хиляди младежи доброволци, които да обслужват милионите посетители. Председателят на католическия младежки съюз в Мексико Хуан Хосе Седено е казал, че „преживяванията и вълненията при това историческо посещение на папата ще останат незабравими за всички младежи на Мексико“. От 120-милионното население на страната над 102 милиона са католици; Мексико е втора в света по брой на католици след Бразилия, която е с над 150 милиона католици.

Индия. След като на 17 декември 2015 г. папа Франциск съобщи, че през 2016 г. Майка Тереза ще бъде провъзгласена за светица, Епископската конференция на Католическата църква в страната независимо покани Светия отец да посети милионния град Калкута през 2016 г. и лично да канонизира за светица Майка Тереза. Това би било първото канонизиране на индийска земя.

Непал. На 77-годишна възраст е починал първият непалец епископ - ѹезуит Антони Франсис Шарма. През 2007 г. той е удостоен в епископски сан от папа Бенедикт XVI и е назначен за епископ на хималайската държава Непал. Като млад учител в ѹезуитски колеж е обучавал непалския крал Гянендра (2001-2008) и неговия по-голям брат Бирендре (крал на Непал от 1972 до 2001), който му предава кралската власт.

Германия. Окончателно е за-

вършен немският превод на химна на Световната младежка среща с папа Франциск от 23 до 31 юли 2016 г. в Краков, Полша. Композитор е полският музикант Якоб Блихарц. Мотото на химна е „Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилвани“.

Бруней. Ръководителите на двете с преобладаващо исламско население държави Бруней и Сомалия са забранили на християните да празнуват търговствено Рождество Христово. Забранени били и символите - свещи, украсени елхи, песни, коледни поздравления. Причината е, че тези търговства на християните „ще навредят на вярата на мюсюлманите“. За нарушителите се предвиждат наказания - затвор до 5 години и глоба 20 хил. долара.

Испания. С молитви и песни търговствено е завършила срещата на младежката икуменична общност от Тезе. В новогодишната среща във Валенсия - от 29 декември 2015 г. до 2 януари 2016 г., са участвали над 25 хиляди младежи от 52 страни.

+ + + През 2015 г. над 262 хиляди поклонници са получили „Грамота Компостела“. Грамотата се издава на поклонници, които са посетили гроба на свети Яков и са изминали последните 100 km пеша или на кон, или последните 200 km с велосипед. От 2012 г. поклонници не прекъснато се увеличават - 193 хиляди (2012); 213 хиляди (2013); 238 хиляди (2014). Рекордът е бил през 2010 г. - Годината на свети Яков - над 273 хиляди поклонници.

Италия. Епископската конференция на Католическата църква в страната остро е разкритикувала законопроекта на правителството за узакояване на осиновяването на деца от хомосексуалисти. Досега Италия още не е приела брака между хомосексуалисти.

Англия. На голяма пресконференция в Лондон пред делегати на всички Християнски църкви в Европа представители на католическата благотворителна организация „Кирхе ин Нот“ и фондация „Про Ориенте“ са изнесли доклад за положението на християните в Сирия, Ирак и другите държави на Близкия изток. Основното заключение е, че ако не се вземат незабавни мерки, съществува реална опасност християнството да изчезне от своето „първоначално отечество“.

+ + + Принц Чарлз е дарил 27 хиляди евро за ремонт на католическата черква „Свети Патрик“ в Белфаст, Северна Ирландия. В Северна Ирландия живеят католици и протестанти, които враждват помежду си. Протестантите са уредили известния храм, построен преди две години в неоромански стил. 67-годишният принц на Уелс е първият наследник на кралския трон. Специалисти са изчислили, че за цялостното възстановяване на „Свети Патрик“ са необходими два miliona euro.

Русия. Руски депутати предлагат Турция да обезщети сваления руски самолет и в знак на добра воля да върне на християнството уникалната катедрала „Света София“ в Истанбул.

+ + + На голям младежки форум в Москва Московският и Всеруски патриарх Кирил е изнесъл доклад за състоянието на православното християнство.

вършен немският превод на химна на Световната младежка среща с папа Франциск от 23 до 31 юли 2016 г. в Краков, Полша. Композитор е полският музикант Якоб Блихарц. Мотото на химна е „Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилвани“.

Чехия. През 2015 г. чешкото правителство е обезщетило всички религиозни общности в страната със 75 miliona euro заради щетите, нанесени от комунистическото управление на страната. Само Католическата църква е получила 55 miliona euro. Нанесените щети общо възлизат на 2.3 млрд. euro, които ще се изплащат на религиозните общности в продължение на 30 години.

Полша. Полското правителство е отпускано 23 miliona euro за провеждане на Световната младежка среща с папата в Краков. Правителството ще отпусне и допълнително за 2016 г. 38 miliona euro за всички религиозни общности в страната. За сравнение за младежката среща през 2013 г. в Рио де Жанейро Бразилия бе отпусната 110 miliona euro.

Ватикан. От 1 януари 2016 г. Светият престол признава Палестинската държава. Документът между Ватикан и Палестина бе подписан през юни 2015 г. Израелското правителство протестира, като заяви, че по този начин Палестина ще проявява „държавнически“ претенции.

+ + + Папата е назначил италиански ѹезуит Пало Бицети (67) за епископ в Анадола, Източна Турция, на мястото на убития епископ Луиджи Падовезе. Седалището на епископа е в турския град Искендерун.

+ + + Папата е назначил архиепископ Лучано Суриани (59) за нунций в Сърбия. Архиепископ Суриани говори италиански, испански, френски и английски. От 10-милионното население на Сърбия над 600 хиляди са католици.

+ + + Ватикански гвардеец е забелязкал мъж, който се събличи с гол зад една от колоните и се затича към входа на базиликата „Свети Петър“, където е спрян. Мъжът е бразилец, 44-

годишен, искал да се помоли в базиликата, за да оздравее.

Папа Франциск посети Гречо, мястото, където се ражда първата Рождественска ясла

В следобедните часове на 4 януари папа Франциск направи кратка и изненадваща визита в Гречо, провинция Риети, посещавайки мястото, където свети Франциск през 1223 г. за първи път построи Рождественска ясла.

Преди визитата си в Гречо папата посети епископа на Риети монс. Доменико Помпили, който сподели, че с посещението си „папата осъществи желанието, което му споделих веднага след моето епископско ръкоположение, да дойде на визита в тази францисканска земя“.

В града папата е пристигнал само с охраната си и е обядвал заедно с монс. Помпили, след което двамата заедно са се отправили към францисканска светилица, където се провеждала среща на

около 150 младежи от диоцеза на Риети. При срещата си с тях папата е насочил вниманието им към звездата и Младенеца Исус. „Звездата е олицетворение на мечтите, които всеки тай в себе си. Когато липсва звездата, означава, че нещо не е наред. А Младенецът е знак на въплъщението“, е посочил папата при разговора си с младежите.

След срещата си с тях Светият отец се е спръпал за кратка молитва пред иконата на кърмещата Дева Мария.

В книгата за гости папата е написал молитва: „Благодаря на Господ за тази радост и прося да благослови тази черква, епископа на Риети, братята, вярващи и да ни помогне да открием звездата и да търсим Младенца.“

годишен, искал да се помоли в базиликата, за да оздравее. Оказал се психично болен.

+ + + На филипински остров Минданао живеят християни - предимно католици, и мюсюлмани, но християните са подложени на терор от страна на въоръжените мюсюлмани, които нападат селата и всяват смут и страх. Католическият свещеник Себасиано Д'Амбра е заявил, че „тук живеем под управата на „Исламска държава“. На острова е създадено движение „Исламски борци за свобода“, което иска да го отдели от официалната власт.“

+ + + През 2015 г. над 1.6 miliona са посетили папа Франциск: на генерални аудиенции - 700 хиляди; на литургии - 500 хиляди; на частни аудиенции - 400 хиляди.

+ + + След двуседмична пауза по рождественските празници папа Франциск отново започна сутрешните литургии в параклиса на ватиканския дом „Света Марта“. Параклисът има места за около 60 богомолци - служители и духовници, живеещи във Ватикан.

+ + + Светият отец е приел на аудиенция двама висши духовници - архиепископ Адолфо Николас Пачон - генерален настоятел на ѹезуитите, и генерал-

ния настоятел на капуцините и председател на Световния съюз на генералните настоятели Мауро Хьори. Йезуитският орден, към който принадлежи и папа Франциск, наброява 17 хиляди духовници и е най-големият орден на Католическата църква.

+ + + Организаторът на юбилейната година на милосърдието архиепископ Рино Физикела обяви, че от откриването ѝ на 8 декември 2015 г. до 8 януари 2016 г. над един милион и триста хиляди вярващи от цял свят са посетили Рим.

+ + + Бездомна румънка е родила на улица в близост до Ватикан. Архиепископ Конрад Крайевски от името на папата й е предложил гостоприемство за една година при сестрите на Майка Тереза в сграда, собственост на Ватикан. Жената е на 35 години. През нощта, когато започнала да ражда, била подпомогната от ватиканската полиция. „Тя не е гражданка на Ватикан“, пошегувал се отец Федерико Ломбарди за новороденото и информирал на пресконференция, че жената е приета в болница „Санто Спирито“.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

През 2015 г. са убити 22-ма служители на Църквата

Според данни на агенция Фидес сред тях са 13 свещеници, четирима богословетени и петима миряни. За седма поредна година Америка е на първо място в тъжната класация с осем убити: седем свещеници и една богословетена. Следват Азия със седем убити: един свещеник, двама богословетени и четирима миряни. Африка - трима свещеници, един богословетен и един мирянин, и накрая е Европа с убийството на двама свещеници в Испания.

„Голяма част от служителите на Църквата - пояснява агенция Фидес - са убити при опити за отвлечение или грабеж, извършени по особено жесток начин...“ Става въпрос за ситуации, „в които свещениците, богословетените и миряните са убити по време на тяхното всекидневно свидетелство: раздавайки тайнствата, помагайки на бедните и онеправданите, грижайки се за сираците и наркозависимите, следвайки проекти за развитие или просто оставяйки отворена вратата на своя дом.“

Според отец Вито Дел Прете „броят на убийствите показва нечувано увеличение, което няма равно в историята, защото е в ход едно глобализирано преследване. Където има милиции на „Исламска държава“, Боко Харам, дискриминация и където религията е държавен въпрос, животът е труден и героичен за християните, които са предмет на атентати и масови избиивания“. Оттук и призивът на отец Дел Прете „да се представят пред човечеството тези трагедии, за да се разбуди съвестта у хората с добра воля за изграждането на едно по-справедливо и солидарно общество“.

Агенция Фидес подчертава, че към „публикувания днес трагичен списък - за съжаление временен - трябва да се прибави дългият списък на многото хора, за които вероятно никога не ще получим вест или чието име не ще се узнае никога, но които във всяко кътче на света страдат и заплащат с живота си в Иисус Христос“.

От стр. 1

Христа, Господа нашего.“ (1, 1-4). Тоест като син Давидов Иисус бе смъртен и като такъв умря на кръста, но бе възкресен от Отца и само тръгвайки от това възкресение, Той бе открит от Духа на светостта в силата My (dinamis) на Син Божий единосъщен и неразделен с Пресветата Троица от вечността и вовеки. Но силата на възкресението не действа само след събитието - както стана и с Дева Мария и както ще стане при всеобщото възкресение. Не! Тази сила Божия е всемогъща и тя се вижда в действие още преди да се случи възкресението в хронологичното време. Защото, както казва свети Григорий Богослов, „Силата на възкресението е Светият Дух, Който предхожда, съпровожда и следва Христа“. Тук може би трябва да отворим една скоба, за да кажем, че Бог е неподвластен на времето. Библията говори за Него като за „Стария по дни“ (Дан. 7, 22), виждайки в това апокалиптично наименование Божието предвечно съществуване, както и Сам Той казва за Себе си чрез пророк Исаия (44, 6): „Аз съм първият, и Аз съм последният“, и пак в псалм 89, стих 5 четем: „Защото пред Твоите очи хиляда години са като вчерашния ден, който е преминал.“ Т.е. времето е величина за нас, хората. За Бог можем да кажем, че времето е инстантност, миг, безвремие, но заради нас, хората, от любов към нас Той прие да стане история, живя, умря и възкръсна - момент непоклатим в хронологичната ос. Този единствен вечен акт на излизане, кенозис, снизходжение (сигката-базис), творение, въплъщение, изкупление, възкресение, завръщане в Троичната пълнота, но вече с обоженото тяло човешко, е за Бог може би мигновение, но за нас, човечите, цялото това Божествено домоводство (икономия) е разгърнато във времето, има последователност. Поради тази времева особеност у Бог за Неговото действие, сила и мощ, каквато е възкресението, можем да употребим един риторичен подход, който на гръцки се нарича „пролепсис“. Това е прийом, показващ като същевременен на действието факт, който всъщност ще бъде резултат от това действие. Така в Евангелието можем да кажем, че силата на възкресението е вече действаща при чудотворните изцеления и възкресения, извършени от Христос преди още кърстната My смърт и възкресение - подобно на делата, които ще извърши вече възкръснал. Силата на възкресението (която е Свети Дух според цитирания свети Григорий Велики) ще бъде дадена и на апостолите в деня на Петдесетница. Тази сила вече действа при Благовещението на Девата от Назарет (Лк. 1, 35). Но тогава ни остава да преоткрием действието и в по-широки граници, подобно на апостол Павел, който споменава в цитираното писмо до римляните (1, 1-2), че пророците предиз-

вестили чрез силата на Духа идването на Възкръсналия. Въобще към възкресението на Божия Син, дело на Отца чрез Светия Дух, води цялата история на спасението - преди, както и след спасителното събитие. Това е и темата на предстоящото изложение - преоткриването на образите, предобразите и следобразите на Христовата смърт и възкресение в Свещеното писание. Кръстът и възкресението Христово са неделими, защото целта на смъртта Христова е възкресението, не състраданието с мизерията и смъртта човешка. Възкръсвайки от мъртвите, Христос със смъртта Си победи смъртта. Той прие върху Себе Си страданиета и смъртта човешка, но само за да бъдат те сразени на

обожение, освещение, оправдание. Теми, които могат да бъдат обект на цял едн тракт (срв. К. Џ. Бекер, „De Gratia“ ed. PUG, Roma 1993). Пасхата възстановява подобието Божие у човека, замъллено с грехопадението. Книгата Битие (1, 26) ни описва създаването на човека с думите „Да сътворим човек по Наш образ и по Наше подобие“. Множественото число ни говори за един „съществател“ глас, за едно единомислие, общение (koinonia). Ще кажем - това е гласът на Пресветата Троица, а светите отци ще видят Твореца (Отца), който с едната ръка (Сина Божи) моделира, а с другата (Светия Дух) животвори. Самото изпълнение на човека по образ Божи е вече христологичен

„покритите“ норми, изкушението на фарисеите от всички времена, на пазарското отношение с Бог: дай ми, за да Ти дам. Ноeto, че сам Бог реши да се доближи до човека, прие човешка плът, на която сам Той бе дал образ, и съедини в личността (или на гръцки Ипостаса) на Богочовека божественото и човешкото естество, направи това, което за човека бе невъзможно. На кръста Той ни показва как е възможно човек да приеме Божията воля за своя без протести и възнегодуване; там Той ни показва на дело, че е възможно човешката воля да бъде в съзвучие с Божията. Както пише Сергей Булгаков: „Въвеждайки човешката природа до нейното първозданно естество, Иисус Христос я съе-

Божие. Ако образът е даден с творението, то подобието е задача за постигане. Свети Иоан Дамаскин казва, че „изразът подобие показва оподобяване с Бог чрез добродетелта“. Или по думите на свети Василий Велики „човек е едно животно, получило заповед да стане Бог“. Така подобието или безподобието са поставени в ръцете на човека, поверени са на неговата свобода. Ясно е, че по причина на греховността за човека е невъзможно само със собствените сили да постигне подобието с Бог. Това в източната традиция се осъществява чрез така наречената синергия - съдействие, взаимодействие между Божията сила и човешката свобода, между Божия дар и човешкия ангажимент. Разбира се, спасението остава по благодат, по причина Христова, но и човекът не е лишен от роля, свободен е да приеме дара Божи и като го приеме, да даде плодове, достойни за него. Това, че ние можем да търсим уподобяването, е пак резултат от Пасхата на Новия Адам, който от Кръста преобрънга ефектите от не послушанието на Стария Адам. И ще го обобщя с Булгаков, който казва: „Ако всеобщото спасение се изразява в обожествяването на човешкото естество, то личното спасение е приемането на този дар чрез усилието и личния подвиг, защото обожествяването не е физическо или магическо действие, извършено над човека, а вътрешно благодатно действие в човека, кое се извършва свободно, а не въпреки човешката воля. Това е живот в Христос, извършван от Светия Дух. Тук човешкото усилие тайнствено се съединява с Божествения дар на богоносността чрез носещата обожание благодат. Вярата и делата са участието на самия човек в своето обожение чрез Христовата сила. Това е осъществяване на богоподобието чрез силата на възстановения в човека образ Божи.“

Смъртта и възкресението Христови са видени като жертвено помирение между Твореца и творението, също са видени като „кенозис“ - снижение на Бог към човека (освобождаване от това, което е, правейки място в Себе си за другия, за човека), снижение, носещо за човека въздигане, уподобяване с Бог, наречено обожение (teosis). Възкръсвайки с човешкото си тяло, Христос го преобразява в божествено. На кръста все още виждаме само човешкото естество Христово (разбира се, по невидим начин единено в едната личност, Ипостас Христова, „несливаемо и неразлично“), но в момента на възкресението ни се открива и божественото му естество. В този момент двете естества съвпадат, затова можем да кажем, че това е моментът на пълното Божие откровение. Възкръсналият е вече с преобразеното, обоженото Свое човешко тяло, предизвестено от сцената на Преображението Господне. Създаден потенциално като съпричастен на Божията природа, човекът в райската градина пропиява този шанс, но с Пасхата Христова причастността към Бог е осъществена.

Отец Петко ВЪЛОВ
(Следва)

Образи и първообрази на Христовата смърт и възкресение

„Старозаветна Троица“
Худ. Андрей Рубльов

момент, защото именно Христос е този образ Божи, станал първообраз (архетип) за човека. А човекът ще бъде образ на образа. Сътвореното има своето предвечно основание (парадигма) в Бог. За Христос могат да се кажат думите от Притчи Соломонови (8, 22): „Господ ме имаше за началото на Своя път, преди Своите създания, открай време.“ Нарушеното подобие с Бог по причина на грехопадението ще трябва да бъде възстановено от самия оригинал на образа - Иисус Христос. Това е и единственото възможно движение, защото човекът, бидейки творение, не може да достигне сам до Твореца. Човекът не може да търси паритет, равенство с Бог, Който винаги е по-голям, без това да бъде пагубно за него, тъй като не осъзнава своите ограничения. Това е изкушението да бъдат като Бог на Адам и Ева в райската градина, това е изкушението на праведния Иов, на заслугите (meritus), заместващи Спасителя, делата,

Опрощение на греховете - една истина на вярата

(Продължава от миналия брой)

Многобройни са имената, с които може да се описи то-ва тайнство. Катехизисът на Католическата църква в §1423-1424 отбележава пет на-чина, които описва накратко: обръщане(1), покаяние(2), из-повед(3), прошка(4), помири-ние(5). Нека да ги разгледа-ме поотделно в светлината на библейския език и съот-ветната им етимология.

4. Тайнство на прошката

Отнасящо се към тайнството, което разглеждаме, наименованието „тайство на прошката“ е по-скоро съвременно. Въпреки това то може да се причисли по древност към времето на древния човек. Понятието „прошка“ освен че е общо за всички религиозни и езически култури, в Библията е като у дома си; тя приписва много пъти на Бог, но също така често и на човека. Съвързано в първо лице множествено число и много добре подчертано в Господната молитва, където искането на Бог зучи за нас като задължение: „И прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на дължниците си“ (Мт. 6, 12). Същата тази идея се подновява в учението, което Иисус заповядва на апостол Петър, който пити: „Колко пъти да прощавам на брата си, кога съгрешава против мене? До седем пъти ли?“ И Иисус му отговаря: „Не ти казвам до седем, а до седемдесет пъти по седем“ (Мт. 18, 21-22).

(Продължава от миналия брой)

Земята е общо наследство, чиито блага трябва да бъдат споделени от всички. Папа Йоан-Павел II пише (в *Laborem Exercens*, 1981), че „Бог е предал земята на цялото човечество, без да изключва или да отдава предимство на когото и да било“. Затова всеки вид развитие, което не уважава и не насърчава човешките права - лични и социални, икономически и политически, включително правата на нациите и на народите - е лишено от всякакво човешко достойнство. Природната околнна среда е всеобщо благо, собственост на цялото човечество и отговорност на всеки. Всичко това можем да открием в думите на Иисус - Бог, станал човек, за да победи греха и разрушението на връзките на човека с Твореца, с другия човек и със средата. В християнското разбиране за свeta участка на цялото творение е свързана с тайната на Христос, че „всичко чрез Него и за Него е създадено“ (Кол. 1, 16). Но именно Той - Словото Божие, „става път“ (Ин. 1, 14); едно от Лицата на Пресветата Троица навлиза в сътворената вселена, за да стигне до кръстната смърт, победила нашата смърт. Затова, заключава папата, Христовото тайнство е въткано в природния свят, без да руши неговата автономност. Възкръснал от мъртвите в слава, Новият за-

Извънредна юбилейна година на милосърдието

В Стария завет типичният глагол за прошка e salach, който се повтаря често, най-вече в заповедната му форма „прости (помилвай!)“ (срв. Изд. 34, 9; 3 Царств. 8, 30. 34. 36. 39. 50; Дан. 9, 19). В два случая, подсилватки езика, Господ е видян като „Бог на прошка“ (Неем. 9, 17; Дан. 9, 9), където заобиколното изразяване на прошката зучи като заповед.

После, ако обрънем внимание на съответната гръцка терминология в Новия завет, виждаме, че определението „прошка“ е поверено на съществителното *aphesis* - същото, което срещнахме в Символа на вярата (вярвам в опрощението на греховете) и което срещаме най-вече в евхаристичните установителни думи (това е чашата на моята кръв..., която за вас и за мозина се пролива за опрощение на греховете). За да се разбере подобен термин, достатъчно е да се разгледа съответ-

„Завръщането на блудния син“, фрагмент, Рембранд

ният гръцки глагол *aphiem*, съставен от предлога *apo*, който означава вземане на дистанция от нещо, и от глагола *iem* (отпускам). Последният глагол, бидейки много обширен в основната си форма, която извиква идеята за отдалечаване (в смисъл „хвърлям,

движка, движка се напред, започвам да се движка“, се уточнява в съставна форма, която има значението „пусни го да върви, карай да върви, пусни го да бяга, да не държиш сметка“. Когато някой ни обижда, в нас се надигат гняв и антиятия, които рискуват да се преобразят в решения за отмъщение или най-малко възмездие. Същото нещо не се случва, когато до себе си имаме един приятел, който казва: „Пусни го да си ходи, карай да върви, нека бяга!“ В Стария завет Бог дава впечатление, че има нужда от съвет от Мойсей, за да премине към по смекчи наказания. Каза Господ на Мойсей: Аз

виждам тоя народ, и ето, той е народ твърдоглав; и тъй, оставил Мене, да се разпали гневът Мене против тях, и ще ги изтръбя и ще произведа многобройен народ от тебе. Но Мойсей взе да моли Господа, своя Бог, и каза: Да се не разпали, Господи, гневът Ти против

Твоя народ, който Ти изведе от Египетската земя с велика сила и с твърда ръка, за да не кажат египтяни: за зло ги изведе Твой, за да ги убие в плените и да ги изтреби от лицето на земята; отвърни разпаления Си гняв и отмени погубването на Твоя народ; спомни си за Авраама, Исаака и Израиля (Иакова), Твои раби, на които Ти се kle в Себе Си, като каза: Ще умножа и преумножа семето ви колкото небесните звезди, и цялата тая земя, за която говорих, ще дам на семето ви за вечно владение... И отмени Господ злочестината, за която каза, че ще стори на Своя народ“ (Изд. 32, 9-14). Въпреки това Господ тай в Своето благоутробие едновременно и бащински, и майчински чувства, които Господ и Го убеждават всеки път, когато Му искаме прошка, да се откаже от Свое законно право на наказание, т.е. „карай да върви“, което значи да изхвърлим греховете си зад гърба („хвърли зад гърба Си всичките ми грехове“ - Ис. 38, 17) или дълбоко в морето (срв. Мт. 7, 19), до степен да ги заличи от Своята Божествена памет („Аз, Аз Сам изглаждам твоите престъпления заради Самаго Мене и греховете ти не ще спомена“ - Ис. 43, 25).

Чезаре ДЖИРАУДО
Из книгата
„Да изповядаш греховете
и да изповядаш Господ“
(Следва)

Духовните измерения на еколошкия проблем

(според енцикликата *Laudato si'* на папа Франциск)

вет ни разкрива универсалното Му господство: „Понеже в Него благоволи Отец, да обичава всичката пълнота, и чрез Него да примери със Себе Си всичко, било земно, било небесно, като го умиrottвори чрез Него, с кръвта на кръста Му“ (Кол. 1, 19-20). А в края на времената Синът ще принесе всички неща на Отца, „за да бъде Бог всичко у всички“ (1 Кор. 15, 28). Изкупен и спасен чрез кръстната жертва и възкресието Му, човекът, християнинът наред с всичко останало отново, както при сътворението и преди грехопадението, е призван да стане пазител на творението като колективно, общо благо.

В този дух на християнското откровение можем да видим в енцикликата *Laudato si'* призив, покана към глобално екологично обръщане на човечеството. Едно дълбоко и много добре аргументирано размишление, което в останалите пет глави на документа не пропуска нито един аспект от взаимоотношенията човек - околнна среда на планетата. Негосподар и рушител на творението, а пазител - какъвто е Божият план, възстановил връзката си с природата и с всички живи същества в духа на францисканското общение със създанията - такава е визията на папата за човека, преживял това „екологично обръщане“. В този смисъл, след като разглежда обстой-

но и детайлно измеренията на екологичната криза в нашето съвремие и вините на човечеството и неговата дейност за тях, в последната, шеста глава на енцикликата, папа Франциск излага своите конкретни предложения в индивидуална и колективна перспектива. „Много са нещата, които се нуждаят от промяна, но преди всичко трябва да се промени ние, хората“, заявява той. „Липсва съзнанието за общ происход, за споделена принадлежност, за бъдещето, което принадлежи на всички. Това съзнание би спомогнало за появата на нови убеждения, възгледи и начин на живот. Изправени сме пред голямо културно, духовно и образователно предизвикателство и то изисква от нас да поемем по дългия път на обновление“ (стр. 115).

За папа Франциск това не е недостижим или трудно постижим идеал. Не всичко е загубено, заключава той. Човешките същества, макар и способни на най-лошото, могат и да надмогнат себе си, отново да изберат доброто и да поставят ново начало. Способни сме да поемем по новия път на автентичната свобода. Богатото наследство на християнската духовност, плод на двадесет века личен и общностен опит, може да бъде в този смисъл ценен принос за обновлението на човечеството. А екологичното обръщане, от кое-

та на онази глобална солидарност, която се излива от тайнството на Пресветата Троица - единния Бог, Който е Троично общение, оставил Своя отпечатък върху цялото творение.“

Енцикликата *Laudato si'* на папа Франциск не е просто екологично послание, а нов и много задълбочен израз на всяко екологично послание. В него виждаме съчетани вярата, науката и морала. В антропологично отношение връща на човека централното му място при избора му на неговата участ; наред с това в социален и икономически план призовава към промяна на целия модел на развитие, основан на материалното нарастване на всяка цена, в името на опазването на нашия общ дом - земята. Това дава основание този документ, чиято стойност търпва предстои да бъде оценена, да бъде определен от някои коментатори не просто като папска енциклика, посветена на екологичните проблеми, а като манифест на един нов екологичен хуманизъм. Нов като рефлексия, израз и обобщение, но изцяло в съзвучие с божественото откриване, което е фундаментът му. „Боже на любовта - завърши с молитва папа Франциск свое послание, - покажи ни правилното място в този свят, за да бъдем носители на Твоята любов към всички твари на тази земя, защото нито една от тях не е пренебрегната от Твоя взор. Обгърни ни с Твоята сила и светлина, помогни ни да съхраним живота и да се подгответим за по-добро бъдеще, за идването на Твоец царство на справедливост, мир, любов и красота.“

Отец Страхилен КАВАЛЕНОВ

„Каритас“ - едно човешко семейство

11 февруари: Дева Мария от Лурд

Световен ден на болните

Като служим на другите, се уподобяваме на Иисус повече от всяко друго дело.

Из послание на папа Франциск за ХХIV световен ден на болните

По предложение на свети папа Йоан-Павел II една година след поставянето на диагнозата паркинсон на датата 11 февруари 1992 г. светът насочва своето внимание към страдащите от различни заболявания. Датата е знакова и е свързана с историята на едно малко момиченце на име Бернардета, на което на 11 февруари 1858 г. се явява Дева Мария в малкото селце Лурд (Франция) край старата пещера Масабиел. Дева Мария от Лурд е застъпница на страдащите и надежда за болните. Лурд днес е едно от най-посещаваните места, където се е явяvala Света Богородица.

В посланието си за ХХIV ден на болните (2016 г.) папа Франциск казва: „За нашите близки, които страдат поради болест, молим първо за тяхното здраве. ... Но любовта, видена от вярата, ни кара да молим за тях нещо по-голямо от

физическото здраве: ние молим за мир, за спокойствие в живота им, което идва от сърцето и е дар от Бог, плод на Свети Дух, дар, който Отец никога не отказва на тези, които Го молят за това с доверие.“

Когато посещават своите болни, сътрудниците на „Каритас“ не само обгръжват физически страдащи, но се отнасят към него и с внимание и разбиране. С усмивка и топла дума отнемат тъгата и облекчават болката.

„Вярата - казва папа Франциск в същото послание - предлага ключ, чрез който можем да открием най-дълбокото значение на това, което преживяваме. Ключ, който ни помага да видим как болестта може да бъде начин да се приближим до Иисус, който за нас понесе Кръста. И този ключ ни бе даден от Мария, нашата майка.“

Всеки, открил този ключ, е като извор, от който блика любов към страдащи. Както изворот в Лурд, който тече за всички, без да различава религия, пол, националност. Само с една цел: да лекува и помага, физически и духовно.

Веска Дерменджиева е на 83 години, живее в Пловдив. Тя е от възрастните хора от града, на които сътрудниците към „Домашни грижи на „Каритас“ в Пловдив помагат да изживеят старините си достойно.

Веска обича да прекарва времето си в четене. Чете Библията. „Обичам да чета книги и съм натрупала много. Всички са на библейска тематика. Имам си свое кътче в дома - любими ми фотьойл с масичка до него, където мога да прекарам часове в четене. И като изчезна, всички знаят какво правя“ - разказва за своето всекидневие баба Веска и се оглежда, обръщайки поглед към Галя - медицинската сестра от „Домашни грижи на „Каритас“. „Галя, нямам музика, нека някой да попее“ - смее се, сигурно ѝ се иска и да потанцува при това мило посещение на Галя и Гери - сътрудниците на „Каритас“, които тя приема като част от своето семейство. „Преди време имах куче, пудел, много хубаво, от Гърция ми го бяха донесли. Обичах го, но вече го няма“ - разказва тя, а после мигновено потъва в мислите си далеч в годините, за да изкара оттам най-хубавите от тях.

„До последно работех, до седемдесет и няколко години. Но една сутрин на път към работата паднах на релсите - линията минавах, и си ударих гла-

Домашни грижи за възрастни и болни хора

Каузата „Домашни грижи за възрастни и болни хора“ през 2015 г. събра 63 987 лева - дарения от физически и юридически лица от страната и чужбина. Благодарение на тези средства 100 възрастни хора получиха в рамките на една година професионални здравни и социални грижи, предоставени директно в техните домове от сътрудниците към „Домашни грижи на „Каритас“.

Услугата „Домашни грижи на „Каритас“ е насочена към възрастни хора, страдащи от здравословни проблеми и имащи нужда от професионални грижи и наблюдение. Извършва се от мобилни екипи от медицински сестри и социални помощници, които по-

сещават възрастния човек в дома му и му предоставят нуждите грижи според неговите здравословни и социални потребности.

Благодарение на „Домашни грижи на „Каритас“ над 350 възрастни души от Русе, Белене, София, град Раковски, Житница, Пловдив, Бургас, Малко Търново, Столилово, Граматиково, Дуванли и Калояново получават професионални медицински и социални грижи, внимание и разбиране в своите домове, а с това и спокойствие, уют и сигурност, от които имат най-голяма нужда в своето всекидневие.

Служителите на DHL се включиха в доброволческа

инициатива, посветена на възрастните хора, за които „Каритас“ реализира услугата „Домашни грижи“. Инициативата достигна до 380 възрастни хора, като всеки от тях получи пакет с хранителни продукти от първа необходимост, придружен от писмо и ръчно изработена картичка, лично адресирана до него. Именно този жест на внимание докосна най-силно възрастните хора. Защото близостта е в общуването, а общуването е най-силният двигател на живот. Инициативата е част от кампанията на „Каритас България“ в подкрепа на възрастните хора „Близостта е в общуването“.

Счупена ръка, болящ кръст, фотьойл и много книги - ключът към едно ново приятелство

вата. Тогава дъщеря ми каза „Стига. Няма да работиш повече“, а можеше и досега да си работя, ако не бях паднала, но... Мислех, че няма да доживея до 80 години, а то виж какво стана“ - отново с усмивка казва тя. „Дъщерята живее в Америка. Там е вече 10 години. Идва си понякога, а иначе държим връзка по телефона. Тя има две деца, които тази година завършват, момче и момиче, досега са идвали само веднъж в България. Имат двойно гражданство. Дъщеря ми и мъжът са все заедно, помагат си, много се разбират.“

„Докато работех, не знаех болест. Сега краката ме болят, то ту те, ту друго се обажда. И ръката, и кръстът, и сър-

цето. И много забравям, сложа нещо някъде, после обикновялям да го търся, не мога да го намеря. Стар човек вече... Но би било хубаво, ако може,eto така - като Галя, да идват от време на време разни хора. Много съм доволна от Галя и Гери, много“ - отново с усмивка споделя баба Веска.

Галя идва от около година и половина при баба Веска. Тогава тя е била със счупена ръ

щото много забравя“ - започва да разказва Галя. Но баба Веска бързо я прекъсва: „И като взема да чета, не мога никак да запомня. И си викам - защо ли чета сега, да си губя времето?“

Ето и продължението на диалога между тях:

- Датата за пенсията защо не я забравяш? - питат Галя закачливо.

- А, след някоя и друга година ще я забравя и нея - оптимистично ѝ отвръща баба Веска.

- Няма. Нали за това пиеш хапчета? Просто книгите не са интересни, затова не ги помниш.

- Тези, които ги чета, са интересни, нали са за Бог...

От дружеския им разговор, от шегите им една с друга прозира толкова много близост и топлина, колкото има между много близки приятели или дългогодишни партньори, които отдавна са надживели сериозността във взаимоотношенията си и им е останало само наслаждението от общуването с другия.

„Много е хубаво и да не работиш, да можеш да разполагаш с цялото си време. Да си бъбриш с близки и приятели по телефона. Понякога ми е скучно, но рядко“ - разсъждава баба Веска върху житието и битието си, но отново успя-

ка. „И кръстът много ме болеше. Аз сядах ето тук, на фотьойла - сочи любимиия си фотьойл баба Веска. - И Галя се грижеше за мен.“

„Денят на баба Веска преминава под лечебен режим. Тя пие много лекарства, най-вече за сърцето и за паметта, за-

ва да облече сивата на еднообразието в приключенски обяди.

За „Каритас“ и „Домашни грижи“ разбира от своя приятелка, която след преживян инфаркт и престой в болница получава грижи именно от сътрудниците на „Каритас“. Приятелката ѝ казва: „Защо не потърсиш и ти подкрепа от „Каритас“?“ Така и става, баба Веска се обръща към „Каритас“ в онзи момент, когато е със счупена ръка. Тя така или иначе е мислела да потърси някого да ѝ помога, но не си е представяла как ще се довери на непознат. Като чува от своята приятелка, се доверява и отговаря домът ѝ се посещава не просто от медицинска сестра, а от близък, защото с Галя много бързо налират общ език. Галя е наясно не само със здравословното състояние, но и с всичките и семеини връзки и роднини, за които често си говорят двете и по женски обсъждат. Това приятелство продължава вече година и половина.

Когато не е потопена в някое от всекидневните си занимания, баба Веска просто включва електронната си рамка за снимки, която е получила като подарък от дъщеря си. А оттам започват да се появяват едни след други: дъщеря ѝ, внучите и зет ѝ. И спира да ѝ бъде както скучно, така и съмотно. „Имам толкова снимки, че цяла нощ да ги гледам, няма да съвршат“ - хвали се баба Веска, държейки в ръцете си цялото си многолюдно семейство, усмихващо се от всяка фотография.

Страницата подгответи „Каритас България“

От стр. 1

не! Горко ти, Витсандо! Защото, ако в Тир и Сидон бяха извършени чудесата, които станаха у вас, те отдавна биха се покаяли във вретище и пепел” (Мат. 11, 21). Можем да перифразираме тези думи: Горко ти, Елко! Горко ти, Зарко! Защото това, което се случи и се случва при вас, ако бе се случило при Гошо и Сашо... Горко на нас всички, които през това благодатно време не забелязваме Божиите дарове и благодат.

Всеки Велик пост е поредна възможност за откъсване от страшната умора и безразличието, призив за критичен поглед върху живота и към подемане на ново усилие за промяна, обръщане, отърсване на духовните сили от греховете и започване наново. Наистина си струва усилието да се направи тази крачка въпреки всичко и всички, които ни казват, че Бог и Неговата благодат липсват в нас и около нас. Да погледнем на Неговите чудеса, които Той въпреки всичко и всички продължава да върши в нашия живот дори тогава, когато мислим това благодатно време на Великия пост за нерезултатно и неговите последствия за нас са невидими. Струва си дори заради факта, че без тези малки сътресения всяка година - които се появяват в нашия духовен живот по време на Великия пост - може да бъде и по-зле. Защото може би без поръсването с пепел всяка го-

Пепеляна сряда - начало на благодатното време за обръщане - Великия пост

дина бихме забравили изцяло за факта, че сме прах, и бихме попаднали под неподносимата тежест на гордостта. А няма нищо по-лошо за човека от размазаната от гордост убеденост, че е съвършен и че вече няма нужда от промяна. Великият пост е време за освобождаване от всички утайки и вредни за духа и тялото неща, които са се трупали през последните месеци на нашия живот, за да можем свободно да се приближим до Бог, да подсилим връзките на любовта с Твореца. Това е основната цел на Великия пост. И тук в постигането на тази цел често при нас, християните, се появява един проблем. Изплашени от нашето състояние, се съмняваме във възможностите на Господ и често се опитваме да вземем нещата в свои ръце, като се насторавим богато с най-различни изтезания на тялото, опитвайки се по този начин да стигнем до Небето сами. Така умората идва много по-бързо и много по-бързо се източаваме. Защо? Защото има не-

съответствие между формата и съдържанието. За нещо незначително, което не представлява никакъв проблем за Господ, ние се товарим като магарета с промишлени количества изтезания на тялото и духа, че и другите около нас. Божието милосърдие е велико и всичко, което надхвърля нашите възможности, би трябвало да оставим в Божиите ръце и смело да вървим напред. Пепеляна сряда е прекрасен момент да си припомним това, което обикновено не харесваме и не искаме да си спомняме. Без да се разбира като наказание или заплаха, то е по-скоро едно напомняне за онова, което е най-важно за нашия живот - Божията животоспасяваща любов на Кръста, за която трябва да преминем през обръщането и покаянието. Целият Велик пост е съсредоточен върху темата за обръщането и елемента на покаянието. А в литургията на Пепеляна сряда това е изразено не само в четивата за този ден, но също и във формулата, която изго-

варя свещеникът, поръсвайки нашите глави с пепел: „Покайте се и вярвайте в Евангелието“ (Мат. 1, 15), или: „Помни, че си пръст и в пръст ще се превърнеш“ (срв. Битие 3, 19). Тези слова ни припомнят за нуждата от постоянна и дълбока ревизия на нашия живот и от задълбочаване на нашата вяра, припомнят за слабостта и деликатността на живота ни. Може би именно поради това днес Църквата ни припомня истината за ограниченността на нашия земен живот, за да може с по-голяма радост да отбележи завършването на Великия пост, защото възкресението на Христос ни дава шанс за нещо много по-прекрасно - за вечен живот.

Обаче преди да достигнем до радостта на Великденското утро, трябва да се обрънем и наистина да повярваме на Господаря на Живота и Смъртта, на Исус Христос, Който има силата да обнови нашите смъртни тела за вечен живот. И можем смело да твърдим, че нито Пепеляна

сряда, нито Великият пост са време за траур или тъга. Това е благоприятно време за обстоен размисъл над нашия живот, време, благословено да ни припомни онова, което обикновено не искаме да помним.

Говоренето в днешни времена за покаянието и нуждата от обръщане не е много на мода, защото можем смело да определим нашето съвремие като силно докоснато от духовно късогледство, очаровано от времененото, незабелязващо хоризонтите на вечността, поставящо на пиедестал времения успех и плиткото щастие. Затова трябва още по-упорито да се изправяме пред задачата да осъзнаваме истината за вечността, която Бог ни подарява, и да не позволяваме да бъдем погълнати от времененото, кое само по себе си не е зло, но само когато мъдро е променяно във вечност. Именно това ни предлага Църквата във времето на започващия Велик пост - мъдро, чрез покаяние и обръщане да променяме това, което е временно, въвечно. Всичко Бог ни е дал за наша помощ, за наше добро, за наше спасение, за живот вечен.

Навеждайки глава за поръсване с пепел, нека помислим точно за това: ето, Христос, Който е Господар на времето и вечността, ни призовава към нещо по-възвищено - към безсмъртието.

**Отец Елко ТЕРЗИЙСКИ,
OFM Cap**

За силата на Вярата В доброто

От стр. 1

лища из цяла България. Идвайки тук, те носят със себе си западната култура, навици, традиции, религията, своите ценности и добродетели.

В тези далечни години - около 1891 г., се оформя и нашето малко селце. Първото училище е в частна къща, а първият учител в селото ни е Андрей Николов от село Селановци, учил децата от I до IV отделение. Той бил художник и скулптор, по-късно и професор в Софийския университет.

Първият кмет на селото ни е Мартин Банчев (дядо на по-крайния Фаркаш). Нямал никакво образование, полагал подписа си с палец, но бил много находчив и предприемчив. Създавал добри взаимоотношения с кметствата от съседните големи селища, които го подпомагали със зърнени хранни за прехрана на селото в трудните времена.

С весел и борбен дух нашият предци, едва устроили се, започнали нов живот. Селото се разраства. Строели се нови къщи, засаждали се овощни дървета, оградите били ниски - по западен образец, отглеждали се животни.

Рядко трудолюбиви, находчиви и много религиозни, те нямали къде да изповядват своята религия. Отначало черквата се помещава в частна къща, където се служели

неделните и празничните литургии. През 1904 г. се построява първата черква - с труд и средства от местното население, но при една силна бура камбанарието се срутва и през 1905 г. се строи отново и се освещава в деня на Пресвето Сърце Исусово от епископ Роясан. От

там храмът носи името си. Обаче отново камбанарието пада върху храма и го разрушава. Отец Амброзий Галярди, италианец, пасионист, през 1906 г. започва наново строежа на черквата.

Така започва духовният живот на нашето село Гостиля.

За тези 110 години Църквата преминава през много премеждия - бурни и емоционални, но и доста спокойни и светли дни е имало в енорията. Тук са служили много свещеници, оставили дълбока диря в интелектуалното, духовното и нравственото развитие на местните хора.

Служители в енорията са били: Амброзий Галярди, Емилио Вари, Алоиз Паношек, Рихард Хоффман, Кирил Балабанов, Херман Демер, Ириней Николов, Кирил Яков, Плачидо Корси, Никола Калчев, Марислав Банчев, Недялко Стъкларов, Йосиф Рафаилов, Асен Генов, Анджело Джорджета, Збигнев Корниевич, Ярослав Барткиевич, Койчо Димов. Черквата, съществуваща от 1906 г. до днешни дни, е до-

казателство, че това е един духовен паметник, който е под закрилата на Божията воля.

През 1923 г. е построен първият етаж на енорийския дом от свещеника Рихард Хоффман, белгиец, служил в храма от 1920 до 1923 г. След него идва отец Херман

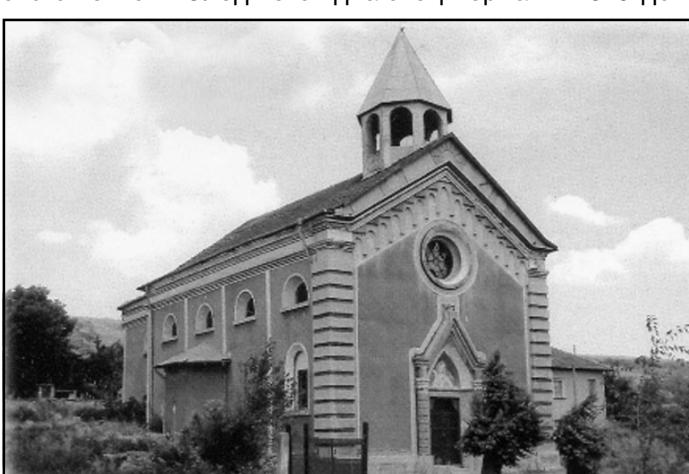
го е обичал цветята. Засаждал е овощни и декоративни дървета и хрести в църковния двор.

Имахме и един наш местен свещеник - Марислав Банчев, на всички ни познат като отец Стефан. Служил е в храма от 1949 до 1952 г. и от 1964 до

1984 г. Той беше с богата култура, интелигентен и е ти чен. Дванадесет години от живота му преминаха на остров Персин в Белене. От Гостиля имаше и други младежи, които преминаха през ужасите на комунистическия режим.

Завърналите се банатски българи считат България за свое отечество и така през войните - Балканска, Междусъюзническа, Първа световна, а по-късно и през Втората световна война, както те, така и техните наследници воюват с чест и достойнство за майка България. 31 души има убити от село Гостиля в боевете през тези войни. Тяхните имена са изписани на мемориалната плоча на читалището в селото ни.

През 2010 г. се честваха 120 години от основаването на селото. С осъдни средства и с помощта на местните хора и арендаторите беше направен ремонт на храма. С финансни средства от строителната фирма на г-н Борислав Лоринков беше направен вътрешен и външен ремонт на черквата и отчасти на енорийския дом,

който от 1987 г. стои като развалина в двора на храма.

На 19 октомври 2013 г. за дякон в енорията бе назначен Владислав Томич, завършил богословие в Австрия. Вторият ватикански събор му дава право да бъде ръкоположен за дякон. Идвайки в селото ни, г-н Томич намира една малка и бедна енория. От 1984 до 2013 г. не е имало свещеник, който постоянно да живее и да работи в енорията, затова беше и толкова занемарена.

Един от свещениците, служил в енорията, е бил много добър резбар. При разчистяване на енорийския дом г-н Томич намира резбовани орнаменти за олтар и стари свещници, които възстановява, и така олтарът от дърворезба ще бъде поставен в зимния праклис на енорийския дом.

Ние, местните жители на село Гостиля, можем само да благодарим на дякон Томич за неговия всеотдаен труд, за това, че не жали сили и средства да се бори за съживяването на енорията. Благодарим и на епископа, и на кметския наематник, и на всички, участващи в борбата за спасяване на храма и енорийския дом в селото.

Нека всеки, който мине през Гостиля, да поспре и да разгледа храма, възстановен толкова пестеливо, бързо, с много труд и умение благодарение на майсторите на г-н Лоринков, които подпомагат възстановяването и на други черкви в България.

Нека Бог да благослови всички добри хора!

Нека се радваме, да пазим и тачим това, което имаме, и да се гордеем с нашия храм, че малко селище в България има такова богатство!

Райна НИКОЛОВА, Плевен

В катедралния храм

В понеделник, 19 октомври 2015 г., 19 поклонници от енорията на отец Михал „Успение Богородично“ в Бургас за трета година предприхеме поклонение под наслов „В сянката на Витоша“. Маршрутът е Бургас - София. Пътят е дълъг, но с молитви, църковни песни и броеница неусетно стигаме пред катедралния храм „Успение Богородично“ в София. Посрещна ни отец Благовест с приятна изненада - загадка. Последва литургия в катедралния храм, отслужена от отец Михал, и среща с епископ Христо Пройков. Атмосфера на вълнение изпълващо фоайето до мига, в който чухме думите „Добре дошли“, на който поздрав ние отговорихме с Богородична песен. В канцелариата на нашия владика нямаше нужда от представяне. Познавахме се и разговорът започна леко и приятно. Обсъдихме теми, които вълнуват общността. Разбрахме, че през 2016 г. предстои тържество във връзка с освещаването на храма, което изисква голяма организация и подготовка, че ще бъдат поканени много гости от страната и чужбина. Покана в аванс получихме и ние, за кое то сърдечно благодарим.

Разговорите с монс. Пройков винаги са били приятни и полезни, но както се казва, времето лети. Благодарихме на нашия домакин и на раздяла по традиция символично подарихме Поздравителен адрес със снимка от олтара на нашата черква с подписите на всички и кутия шоколадови бонбони „Черноморец“, произведени в Бургас. А отец Благовест ни чакаше с изненадата: вкусна супичка, която беше приготвил за нас. Отче, благодарим ви от сърце! И в най-луксозен ресторант не бихме изпитали такава наслада. Но ние бързахме, трябващо в уговорения час да бъдем в Апостолическата нунциатура.

Успяхме. Влязохме в салона леко напрегнати и в очакване. Слизайки бавно по стълбите с гостоприемна усмивка

кратка молитва, влязохме в храмовете „Св. Александър Невски“ и „Света Неделя“, разположени съвсем наблизо. Последни за деня останаха манастирът на сестрите кармилитки и новият храм „Свети Дух“, в който първата литургия е отслужена през 2012 г. За сестрите кармилитки знаехме, че не напускат манастира и че ще проведем срещата през железни решетки. Обратно на очакванията ни, зад решетките в редица ни чакаха монахини с усмихнати лица, доволни и щастливи. В средата на почетно място бе настоятелката Мария-Тереза, дала обети на Господ преди 25 години. Групата беше представена от отец Михал, а сестрите се представиха поименно и по националност. Споделиха, че за тях денят е двойен празник - нашето посещение и издигането на камбаната, което предстои да бъде монтирана на камбанарията на храма. На раздяла - традиционният подарък и домашно пригответи лакомства от нас. Сбогувахме се с пожелание за здраве и се отправихме към автобуса. Натрупали впечатления от преживяванията, се прибрахме в хотела и се отдохнахме на пълна почивка.

Сутринта бодри и свежи се отправихме към манастира на сестрите евхаристинки. За съжаление храмът беше в ремонт и литургията отслужихме в параклиса на манастира. Настоятелката сестра Максимилияна благодари за посещението, запозна ни с историята на храма и манастира и тук също научихме, че теренът, на който са построени, е купен от апостолическия делегат в България Анджело Ронкали, свети папа Йоан XXIII. Инвестиция, която няма цена. Имаме основание ние, българите, да наречем папа Йоан XXIII Български папа. Последваха минути на разговори между приятели, познати. Приятно впечатление ни направи приемствеността - как младите монахини с внимание обграждаха прикованите към колички болни и по-възрастни сестри. Дойде време за раздяла. Благодарихме на любезните домакини, отправихме покана за гостуване и поехме пътя към най-малкия град на България, но под №4 в националната туристическа карта.

За кратко спряхме в Рилския манастир - един ден след празника на свети Иван Рилски. Пристигнахме в Мелник. Оста-

вихме багажа в хотела и по най-бързия начин трябваше да отидем в Кордопуловата къща, за да посетим музея в работно време. Отново успяхме. Разгледахме с интерес експонатите, а когато излязохме, градчето беше в нощна светлина. На сутринта видяхме прочути пъсъчни кули - едно от невероятните творения на природата. Поехме към вековната светиня - Роженския манастир. Разгледахме иконите, издържали метаморфозите на времето. За наш късмет имаше един монах, който любезно отговори на въпросите и насочи вниманието ни към стенописи, за които се носят митове и легенди. Запалихме свещички и отново потеглихме на път. Спряхме в с. Ново Делчево, католически храм „Успение Богородично“. Приятно впечатление ни направи, че целият храм е изрисуван с икони, а в центъра патронната икона - Успението на света Богородица, е в доста разширен вариант. В нея виждаме 12-те апостоли, Свети Дух и ангелите, слизящи от небето, дошли да вземат майката и да я отнесат при нейния Син, и още други библейски образи.

В с. Ново Делчево завърши нашето тридневно поклонение. В началото казахме, че сме 19 поклонници, но с нас имаше още един, Невидимият, Който ни даваше сили, вяра и воля да изпълним успешно мисията и да се завърнем доволни и щастливи при семействата си.

Благодарим Ти, Господи!

Мара МАРКОВСКА

Енорийско поклонение „В сянката на Витоша“

архиепископ Анселмо дойде сред нас. Отец Михал представи групата, след което се прехвърлихме в канцеларията. Архиепископът ни запозна с трудовата си биография - държавите, а те никак не са малко, в които е заемал различни постове. В рамките на шегата сподели, че последно е бил в Бразилия - съседи и приятели с Марио Бергольо, а след това единият станал папа, а другият - папски посланик в България. От разговора разбрахме, че в своята дейност той работи за единството между народите, за отстояване на традиционните християнски ценности, за защита на човешкото достойнство и всичко в името на доброта на хората. Накрая сподели и един интересен факт: къщата, в която се намирахме в момента, е закупена от монс. Ронкали, който пристига в България на 25 април 1925 г. А на 25 април 2014 г. е издадена заповедта, с която е назначен за нунций в България. С „Многая лета“ и с желание за нови срещи се разделихме с апостолическия нунций архиепископ Анселмо Гуидо Пекорари.

За да запалим свещичка и за

Заедно с апостолическия нунций архиепископ АнSELMO Pekorari

В манастира на сестрите евхаристинки

Папа Франциск ще посети Швеция по случай 500-годишнината от Реформацията

На 31 октомври той ще пристигне в град Лунд, в южната част на страната. Предвижда се Светият отец да бъде в скандинавската страна само за един ден. В програмата е включено участие в юбилейно събитие, посветено на 500-годишнината от Реформацията, за чието начало се смята именно 31 октомври. На 31 октомври 1517 г. Мартин Лутер окачва на вратите на черквата във Витенберг своите „95 тезиса“. В събитието ще участват както шведски лутерани, така и шведски католици. Не е изключено, докато е в Скандинавия, папата да канонизира шведската монахиня Мария-Елизабет Хеселблад (1870-1957) - лутеранка, приела католичеството и възродила общността на бригитинките, основана от света Бригита Шведска през XIV в. и почти унищожена през годините на Реформацията.

Ако посещението стане факт, папа Франциск ще стане вторият Римски първосвещеник, посетил Швеция. През юни 1989 г. най-голямата скандинавска страна бе посетена от свети Йоан-Павел II.

www.catholic-news.bg

От стр. I

моето спасение унищожи тази сила и било чрез немощта на тялото, било чрез усърдието на любовта ме направи неспособен да се наслаждавам на света, та единствено на Теб да се насладя.

III.

О, Боже, пред Теб в края на живота и в края на света трябва да дам точна сметка за всичките си действия! О, Боже, позволяваш съществуването на света и всички неща само за да изпиташ избраниците и накажеш грешниците! О, Боже, позволяваш грешниците да закоравеят в сладостната и престъпна употреба на света! О, Боже, изтръгваш ме в последния миг от живота ми от всички неща, към които се привързах, на които отдах сърцето си! О, Боже, ще изпепелиш в последния ден небето и земята и всички съдържащи се в тях твари, за да покажеш на людете, че освен Теб нищо не съществува вечно и че нищо освен Теб, защото нищо не е толкова трайно, не е достойно за любов! О, Боже, разрушител на всички нечестиви идоли и гибелни предмети на нашите страсти! Възхвалявам Те, Боже мой, и ще Те благославям през всичките дни на живота си, задето благоволи да ме предпазиши от страшния ден и в немощта, до която ме доведе, разруши всички съблазняващи ме неща. Възхвалявам Те, Боже мой, и ще Те благославям през всичките дни на живота си, задето благоволи да ме напраниши неспособен да се радвам на наслажденията на здравето и светските удоволствия и така в моя полза вече унищожи лъжовните идоли, които ще унищожиш за смущението на злодейците в деня на Твоя гняв. Нека сам се осъдя, Господи, за това, което разруши за мен, за да не ме осъдиш Ти, когато напълно разрушиш моя живот и света. И тъй като в мига на смъртта ще бъда разделен от света, лишен от всички неща, сам в Твоето присъствие, за да отговарям пред Твоето правосъдие за всички уклони на сърцето ми, то нека считам, Господи, тази болест за умиране, за раздяла със света, за лишаване от всичко, към което съм привързан, за благодат, за да остана сам в Твоето присъствие и да изпрося от милосърдието Ти обръщането на сърцето ми; и нека ме утеши напълно това, че ме умъртвяваш сега, за да упражниш милосърдието Си, преди наистина да ме умъртиши, за да упражниш правосъдиието Си. О, Боже мой, нека както Ти изпревари смъртта ми и аз да изпреваря строгостта на присъдата Ти и да се изпитам сам преди съда Ти, за да намеря милосърдие при Теб.

IV.

О, Боже мой, нека мълчаливо обожавам постановлението на Твоето обожаемо провидение за начина ми на живот; нека Твоят бич ме утеши; и след като когато имах мир, живях в горчивината на греха, нека вкуся небесните сладости на Твоята благодат, когато ме поразяваш с тези спасителни болести. Признавам, Боже мой, че сърцето ми е тъй закоравяло и изпълнено с мисли, грижи, тревоги и привързаност към света, че нито здравето, нито болестта, нито разсъждения-

та, нито книгите, нито Твоите свещени писания, нито Твоето благовестие, нито най-светите Ти тайни, нито милосърдните дела, нито постите, нито умъртвленията, нито чудесата, нито приемането на тайнствата, нито жертвоприношението на Твоето тяло, нито всички мои усилия, нито тези на целия свят могат да сторят нещо за моето обръщане, ако Ти не съпътстваш всички тези неща със съвсем извънредната помощ на Твоята благодат. Ето защо, Боже мой, обръщам се към Теб, всемогъщи Боже, за да Те помоля за този дар, който всички твари, взети заедно, не могат да ми дадат. Нямаше да

же напълно да се остави и да Ти обича не само без задържка, но и със заслуга! Колко е здраво и трайнонейното щастие, защото никога няма да бъде разочаровано очакването й, понеже никога няма да бъдеш разрушен и нито животът, нито смъртта ще я разделят от Този, когото желае; и мигът, който ще повлече нечестивите с техните идоли във всеобща погибел, ще едини с Теб праведните във всеобща слава; и едните ще изтлеят с тленните неща, към които са се привързали, а другите вечно ще съществуват във Вечния и Само-съществуващия, с Когото тясно са се единили. О! Колко

то слово и внушения, с леността и цялата безполезност на действията и мислите ми, с пълното пропиляване на времето, което ми даде, за да Ти обожавам, за да търся във всичките си занимания средствата да Ти харесам и за да се кая за всекидневните прегрешения, които са обичайни дори за най-праведните и животът им трябва да бъде постоянно покаяние, защото инак е налице опасността да изпаднат от своята праведност. А аз, о, Боже мой, бях винаги против Теб.

IX.

Да, бях досега винаги глух за внушенията Ти, Господи,

веците Ти се въплъти и взе тялото само за да изстрадаш в него всички заслужени с греховете ни болки! О, Боже, толкова обичаш Ти страдащите тела, че избра за Теб самия най-страдалото никога на света тяло! Нека тялото ми Ти се понрави не заради него самото, нито за всичко, което съдържа и което е достойно само за Твоя гняв, но за всички болки, които понася и които единички могат да бъдат достойни за Твоята любов. Обикновни страданията ми, Господи, и нека бъдат болките ми покана да ме посетиш. И ако тялото ми с Твоето споделя страданието за моите осърблени,

Молитва за изпросване от Бог на добра употреба на болестите

дръзна да отправя зов към Теб, ако можеше някой друг да ги удовлетвори. Ала тъй като обръщането на сърцето, за което Ти моля, Боже мой, надхвърля всички усилия на природата, то мога да се обръна към Създателя и всемогъщия Владетел на природата и моето сърце. Кого, ако не Теб, ще зове, Господи, на кого ще се позва? Нищо, което не е Бог, не може да удовлетвори очакването ми. Желая и търся самия Бог и се обръщам, към Теб един, Боже мой, към Теб един, за да Ти получа. Отвори сърцето ми, Господи, влез в това заето от пороците бунтовно място; те са го обсебили. Влез в дома на силата ми, но завържи най-напред владеещия го силен и могъщ враг и вземи после тамошните съкровища. Вземи, Господи, откраднатите ми от света чувства, открадни Ти самият това съкровище или по-скоро вземи го обратно, защото Твоят образ е отпечатан на него и то Ти принадлежи. С кръщението, което е второто ми раждане, Ти ми даде образа си, Господи, но той е изцяло изтрит. Представата на света така се е врязала в него, че Твоята повече не се разпознава. Само Ти си могъл да сътвориш душата ми; само Ти можеш да я сътвориш отново; само Ти можеш да я преобразиш и да отпечаташ отново Твоя изтрит образ - Исус Христос, моя Спасител, Твой образ и израз на Твоята същност.

V.

О, Боже мой, колко е щастливо сърцето, обичащо в цялото му очарование. Този, който не обезчестява и чиято привързаност така спасява! Чувствам, че не мога да обичам света, без да Ти наскърбя, без да си навредя и без да се обезчестя и въпреки всичко още ми се услажда светът. О, Боже мой, колко е щастлива душата, която Ти услаждаш, защото мо-

са щастливи онези, които с напълно свободно и непоклатимо волеизлияние съвършено и свободно обичат това, което необходимостта принуждава да обичат!

VI.

Извърши, Боже мой, добри тедвижения, които ми даваш. Ти си им начало, бъди им и край. Увенчай собствените Си дарове, защото, признавам, това са Твои дарове. Да, изобщо не твърдя, Боже мой, че молитвите ми имат някаква заслуга, която по необходимост да Те задължи да ми ги дадеш, и съвсем смирено признавам, че след като дадох на света сърцето си, кое то Ти не за света, не за мен самия, а за Себе Си един създаде, мога да очаквам помилване единствено от Твоето милосърдие, тъй като в мен нищо не може да Те застави и всички естествени пориви на сърцето ми към тварите или към мен самия могат само да Те разгневят.

VII.

Докосни сърцето ми с покаянието за прегрешенията ми, защото без тази вътрешна болка външните болести, с които докосваш тялото ми, ще бъдат нов повод за грех. Нека добре да осъзная, че телесните болести не са друго, а наказание и образ на душевните болести. Но нека да бъдат те, Господи, тихен цяр, нека в почувстваните болки съзра онези, които не чувствах в душата си, макар че цялата е болна и покрита с язви. Защото най-голямата от всички болести, Господи, е тази, лишила душата ми от всяко чувство за собствената и нищета, безчувственост и крайна слабост. Нека най-живо го почувствува и нека останъкът от живота ми бъде постоянно покаяние, за да умия сторените от мен осърблени.

VIII.

Макар да няма в изминалния живот, Господи, големи престъпления, защото отдалеч от мен поводите за тях, той все пак Ти бе твърде ненавистен с постоянното пренебрежение, с пошото приемане на най-висшите Ти тайнства, с презрението към Твоите

презирах пророците Ти, съдех обратно на присъдите Ти, противоречах на свещените правила, които донесе от лоното на Твоя Отец и според които ще съдиш света. Ти казаш: „Блажени плачещите и горко на утешените.“ А аз казвах: „Горко на стенещите и блажени утешените.“ Казвах „Блажени радващите се на добра съдба, славно име и крепко здраве.“ И защо ги именувах блажени, ако не заради всички предимства, които им позволяват с лекота да се наслаждават на тварите и да Те осърбяват? Да, изповядвам, Господи, че считах здравето за благо, но не защото е лесно средство с полза да Ти служа, да посветя повече грижи и бдение да Ти служа и помагам на близкния, а защото с негово пълното с по-малко задържки се отдавах на изобилните наслади на живота и по-пълно вкусах гибелните му удоволствия. Благоволи да преобразиш, Господи, покварения ми разум и съобрази чувствата ми с Твоите. Нека се считам блажен в изпитанието, а в немощта да действам навън, пречисти та-ка чувствата ми, че те да не отблъскват повече Твоите; и нека - щом не мога поради слабостта си да Те диря на вън - да Те намеря тогава вътре в мен самия. Защото в Твоите вярващи, Господи, е Твое Царство, което и в мен ще намеря, ако там Духа и чувствата Ти намеря.

X.

Но какво да направя, Господи, та да Ти накарам да разгръщаш Духа си над тази окаяна земя? Омразно Ти е всичко, което съм, и нищо няма в мен, което да Ти се понрави. Нищо освен болките ми, Господи, които приличат донякъде на Твоите. Погледни, значи, болестите, които ме измъчват и заплашват. Виж с милосърдно око нанесените от десницата Ти рани, о, възлюбил страданията Си в смъртта, Спасителю мой! О, Боже, ти стана човек единствено за да страдаш повече от всеки човек за спасението на човечество! О, Боже, след греха на чо-

нека, о, Спасителю мой, за да подгответя напълно Твоята обител, душата ми с Твоята да сподели скръбта за същите осърблени; нека страдам с Теб и като Теб - телом и духом, за сторените от мен грехове.

XI.

Благоволи, Господи, да прибавиш Твоите утешения към моите страдания, за да страдам като християнин. Не искам да бъда освободен от болките, защото това е наградата на светците; но моля да не бъда изоставен на болките на природата без утешението на Твоя Дух, защото това е проклятието на езичници и евреи. Не моля за пълно утешение без никакво страдание, защото това е славният живот. Не моля също за пълно страдание без утешение, защото това е юдейска участ. Но моля, Господи, едновременно да чувствам болките на природата за моите грехове и утешенията на Духа Ти чрез Твоята благодат, защото това е истинската християнска участ. Да не чувствам болки без утешение, но да чувствам заедно и болките, и утешенията, за да заслужава накрая да чувствам само утешенията Ти без никаква болка. Защото остави света, Господи, без утешение да сте в природните страдания преди идването на единия Ти Син, но утешаваш и облекчаваш сега страданията на Твоите верни с благодатта на единия Ти Син и изпълваш със съвършено чисто блаженство Твоите светии в славата на единия Ти Син. Това са възхитителните стъпала, по които водиш Твоите твари. Извади ме от първото; помогни ми да мина през второто, за да стигна до третото. За тази благодат моля, Господи!

XII.

Не позволявай да бъда тъй далеч от Теб, че да размислявам за прескръбната Ти до смърт душа и за поваленото Ти от смъртта тяло заради моите грехове, без да се възрадвам, че страдам и аз в моето тяло и душа.

Проф. Владимир ГРАДЕВ
(Следва)

На гости на банатските българи в Румъния

(Продължава от миналия брой)

Един от най-красивите паметници, който видяхме в банатските земи, е паметникът на Света Троица в парка пред катедралата. Преданието гласи, че в миналото, когато черквата била още съвсем нова, буря съборила части от единото кубче заедно с кръста. Те паднали там, където сега е паметникът. За спомен от това събитие и за възвеличаване на Света Троица върващите настояли да се изгради на мястото този паметник.

В катедралата на Винга бяхме сърдечно посрещнати от енорийския свещеник отец Себастиян Мирчов. Той ни показва катедралата, разказа накратко историята ѝ. После ми показва и органа, редувахме се двама да свирим, а нашата група се оживи и пя църковни песни. Когато след един ден се връщахме по същия път, в катедралата бе отслужена литургия от отците Койчо Димов и Себастиан Мирчов на банатски език. Особено развлънен и въодушевен бе отец Койчо, който сподели с мен, че отдавна не е преживявал такава прочувствена служба.

Във Винга както и в други банатски селища са построени обществени домове, които служат като хотели, за да се посрещат в тях българи поклонници. В такъв нов уютен дом бяхме посрещнати и ние, а на кратката почерпка потръгнаха дълги разговори с приятелски пожелания и нови запознанства.

От винганска нова къща, където бяхме приветствани от председателя на Съюза на банатските българи във Винга Франц Велчев, ни пое нашият водач в банатска Румъния г-н Митко Бартолов, който през време на целия ни престой не се отделяше от нас. Благодарение на него и на отец Койчо Димов всичко бе прецизно уредено.

Посетихме Тимишоара, а после и Арад. В Тимишоара забележителен е центърът с катедралата, епископската резиденция, националния театър, а малко по-нататък и православната катедрала с позлатения огромен шестполуссен олтар и с мъжки хор, изпълняващ православни песнопения. За съжаление католическите катедрали в Тимишоара и Арад бяха вътре тъмни - нямаше богослужение, та не успяхме да ги разгледаме добре.

В общи линии може да се каже, че интериорите са в ранен барок. В криптата на катедралата в Тимишоара успяхме да се поклоним пред паметната плоча на саркофага, в който лежат тленните останки на Никола Станиславич, а в сакристията се докоснахме и до богослужебните обяди на този български епископ, който трябва да бъде почитан като светец.

Най-същественото място, което бе предвидено да посетим, бе „Мария Радна“. Тази

светиня е съвсем близо до градчето Липова. Намира се почти извън града от срещуположната страна на река Марош. За да сме по-близо до целта на нашето поклонничество, се установихме в Липова, в подобна като във Винга къща хотел и с ресторант в близост, където се хранехме. И тук пак всичко е направено с голямо старание, къщата и ресторантът са нови, красиви, удобни, чисти и уютни. Точно когато пиша този материал, буквально преди час ми позвъни по телефона отец Койчо Димов, за да сподели с мен неприятната вест, че току-що му се обадили от Банат, за да съобщят, че в Липова в петък, в 2 ч. през нощта е избухнал голям пожар. Изгорели са красивата къща, където спахме, и ресторантът. Още не се знае дали е умишлен или случаен палеж. Единствената успокоятелна новина е, че няма човешки жертви. Произшествието ще се разследва.

Липова е неголям град с много храмове. Нещо забележително, което не бих желала да пропусна, е, че градът е свързан с Арад с междуградска трамвайна линия. Буквално трамвай през полето.

Сега идва ред да разкажа за Мария Радна. Разбира се, всички знаехме по нещо за базиликата с чудотворната икона. Базиликата е обявена за „базилика минор“ от папа Йоан-Павел II. От немската брошурата, която си купих, научавам някои подробности, но ще се ограничава пределно в изложението им. Голямата базилика принадлежи на епископството в Тимишоара - окръг Арад. Посветена е на Дева Мария от Кармил, а патронният празник е на Благовещение. Черквата има стара история. Първият храм тук е известен още от 1278 г., обслужван е от августински монаси. В 1325 г. францисканци създават манастир на името на свети Лудвиг, епископ от Тулуз. Това е документирано и може да се види, изобразено на миниатюра от Виенска картина хроника, намираща се днес в Националната библиотека на Будапеща. В 1520 г. черквата е известна като „Капела сред лозята на Радна“. В други източници е описано, че в същата 1520 г. богата вдовица построи черква от дърво - вероятно става дума за същия храм. Босненски францисканци пристигат тук в 1626 г., а 20-ина години по-късно, по време на Османското робство, турците дават разрешение за ремонт на капелата. В 1668 г. двата източника, от които черпя сведения¹, единодушно потвърждават, че един 80-годишен търговец подарява на черквата икона на Дева Мария с малкия Исус на ръце. Отново единодушни относно историята на капелата, източниците свидетелстват, че в 1695 г. черквата изгоря при пожар, но иконата се запази цяла. Францисканците я намират малко обгоряла, но иначе съвсем здрава. Иконата е създадена в работилницата на майстор Ремонди от Басано дел Грапа, Италия.

Известна е една легенда, свързана с чудо. Турчин искал да влезе с коня си в храма. Ко-

нят обаче се препънал в камък до задната врата на храма. Днес този камък се е запазил с отпечатана на него подкова.

Началото на поклонничеството в Радна датира от 1707 г., а новата черква е построена в 1723 г. Официалното признаване на Мария Радна за поклоннически център е от 1750 г. Настоящата черква е построена в 1756 г. Пренасянето на чудотворната икона в нея е в 1767 г., а две години по-късно и до 1771 г. иконата получава скъпата сребърна рамка. В 1820 г. черквата е осветена от князя примас Александър фон Рудна, а в края на века, по случай 200-годишния юбилей, храмът получава нов централен олтар. В края на първото десетилетие на ХХ в. двете кули с камбани са ремонтирани и издигнати още по-високо, като височината им достига до 67 м. В епохата между двете световни войни поклонниците в Мария Радна достигат до 73 000 в 1935 г. След 1948 г. комунистическото правителство в Румъния забранява францисканския орден и Радна става манастир, в който се изпращат провини или пред властта монаси. В 1990 г. започва възстановяване на манастирските сгради. През 1992 г. архиепископ д-р Адалберт Борос от Тимишоара подарява на черквата нов олтар, в който е вградена чудотворната икона на Дева Мария. В 1993 г. храмът получава титлата „базилика минор“, а от 2003 г. принадлежи на диоцеза Тимишоара и е обявен за поклоннически център, а към него има и енория.

Какво означава името „Радна“? Етимологично думата „радна“ изхожда от Raáz - Radna, с която се отбележава славянско поселение. На славянски това име идва от думата „метал“ или с други думи „руда“. В немската брошурата обаче не се отбележава някъде наблизо да е имало рудни мини. Мисля си, че може би основният славянски заселници в близост до Липова вероятно са дошли или пък временно са били заселени рудари от Седмоградието, но това е само предположение.

Най-общо относно архитектурата на черквата може да се определи, че е в стил барок - главно за интериора, а фасадата напомня класически стил. Чудотворната икона е вградена точно над дарохранителницата в едно голямо метално „слънце“. Красивата метална рамка на иконата е заобиколена от малки и големи ангели в целеустремено нагоре движение, които също са придвижват. Те са състияни на облаци или морска пяна, а в рамката на иконата и върху бароковото „слънце“ виждаме характерните за барока полуокръгли арабески, които отгоре върху рамката изобразяват корона, държана от две ангелчета. Самата икона е в преобладаващ кафениково-сивков цвят. Дева Мария и Исус са с метални корони на главите, а изразът на лицата им е далеч от характерния за византийската иконография стил на продълговатите и аскетични образи. Това са грубовати лица с широко отворени големи очи - нещо, което ги доближава до примитивизма

Паметникът на Света Троица

на фолклорното изкуство. Интересно е това, че Дева Мария държи в едната си ръка образ медальон на себе си с Исус, изобразени в противоположен на централната икона наклон.

На иконата ясно се вижда едната звезда на рамото на Мария, отбележаваща приснодействието ѝ. Около иконата се виждат: долу в един ред - грешници в ада, обхванати от пламъци, а отстрани - най-вероятно епизоди от живота на светци. Има и надписи, но всичко е много дребно и неясно. От горната страна отново в цял ред са подредени също епизоди от църковната история.

Амвонът е датиран от 1783 г. и е произведение на неизвестен майстор. Органът е инсталiran в 1905 г. Той е дело на ателието на Карл Леополд Вегенщайн от Тимишоара. Има 26 регистра, 1580 тръби, два мануала и педал. Трактурата на органа е пневматична. Създаването на органния проспект е инспирирано от прочутия парижки строител на органи Аристид Шевалие Кол.

В „Мария Радна“ отец Койчо отслужи литургия, а предава честите на сувенири и икони подари на всички ни по една голяма икона на Света Троица.

Нашата група посети и Стар Бишнов, днес Дудеши Веки. Това стана привечер на третия ден. Нямаше време да се разгледа подробно черквата. Свещеникът Яни Василчин ни я показа набързо. В 18 ч. започва фолклорният фестивал, на който бяха поканени първенците на града, много гости и нашата група.

Завършвам това дълго описание с нашия път обратно към България. Изморени, но и доволни от срещи, разговори и всичко видяно и преживяно, в неделя през нощта се завърнахме у дома.

Бележка: 1. Източниците - а) Cárkovitena Banátscíté balgare, Timisoara 2014; b) Wallfartskirche und ehem. Franziskanerkloster Maria Radna - Verlag Schnell & Steiner, Regensburg.

Мая ХИЛДЕГАРД

Вече се допускат и жени при миене на краката

Папа Франциск променя официално ритуала измиване на нозете на Велики четвъртък за цялата Католическа църква. В бъдеще символичното действие в литургията на тайната вечеря ще може да се извърши и при жени и момичета, а не само при мъже и момчета. По молба на папата Конгрегацията за божествения култ и дисциплината на тайнствата публикува през януари съответния декрет, подписан от кардинал Робер Сара.

През понтификата си Франциск вече е измивал на Велики четвъртък краката както на мъже, така и на жени. Папите преди него са подбирали съгласно традицията дванадесет свещеници за този литургичен акт. Символичният акт напомня за Иисус на Тайната вечеря, неговата саможертва до смърт за спасението на света, безграничната му любов“.

Съгласно декрета свещениците ще могат да избират група от верни за миене на краката, която да се състои „от мъже и жени, както по възможност и от млади и възрастни хора, здрави и болни, духовници, членове на ордени и лаики“. В съответната рубрика на Римския мисал формулировката „избрани мъже“ се подменя с: „избрани от Божия народ“. Декретът носи дата 6 януари 2016 г.

По www.catholic-news.bg

Изгладени ризи

Една жена умряла. Отишла в небето. Застанала на опашката. Господ започнал да изброява заслугите на хората:

- Ти си Мe спасил на магистрала.
- Ти си Мe излекувал без пари.

Жената се уплашила, че не е сторила нищо специално и решила да напусне опашката. Но един ангел я задържал. Дошъл редът ѝ:

- Ти си Mi изгладила толкова ризи - влез в небесното Mi царство!

Обикновените неща стават необикновени. Доверието, с което даряваме другите, трябва да бъде обикновено и чисто, сякаш е изгладено като риза. Живей с другите и безрезервно отдавай себе си!

„Идваме от нищото и в нищото ще отидем. Какво е животът? Той е светлината на светулка през нощта, диханието на бizon през зимата. Малка сянка, която се прокрадва през тревата и се изгубва със залеза.“

Пословица

„Всичко в живота са спомени с изключение на един настоящ момент, който преминава покрай нас толкова бързо, че едва го улавяме.“

Английска мъдрост

Зазидан пустинник

Имало едно време двама пустинници, които живеели в

отделни пещери.

Единият не се затварял и посрещдал хора. А другият все бил затворен.

Вторият, за да покаже греховете на първия, слагал всеки път по един камък до вратата на пещерата си... И така сам се зазидал!

Когато не правим нищо друго освен да гледаме греховете на другите, се зазиждаме сами в пещерата на сърцето си. Сърцето е страхотен инструмент на човешките усещания. Можеш да отвориш серцето си - но това решение е изцяло в твоите ръце!

„Никога няма да можеш да прекосиш океана, ако нямаши смелостта да загубиш брега от поглед.“

Христофор Колумб

„Ако не ние, кой? Ако не сега, кога?“

Джон Ф. Кенеди

„Когато всичко изглежда, че е срещу теб, не забравяй, че самолетът излита срещу вятъра, а не с него!“

Хенри Форд

Достойно място

Дяволът търсилик никой човек за мястото на най-големия греховник. Събрали хората и попитали:

- Има ли тук убиец?

Последвала тишина... И така той изброял греховете. По едно време забелязал, че един човек си стои съвсем спо-

койно. Дяволът го попитал:

- А ти какво си направил?
- А, нищо, аз съм тук погрешка. Само гледах как се продават деца, как се убиват невинни, как някои гладуват...

- О, ти си, който ми трябва! Влез - казал дяволът, - това място е точно за теб. Нищо не си направил да помогнеш на нуждаещите се от помощ!

Най-лесно е да гледаш - да си наблювател на живота. Но дали е полезно за теб? Така можеш да проспиши живота си и да умреш, без да усетиш кога и как. Можеш да не забележиш колко ръцете са били вдигнати към теб - било за да ти помогнат, било за да им помогнеш!

„Човек, който си позволява да загуби дори един час от времето си, не е открил колко ценен е животът.“

Чарлз Дарвин

„Ако човек не открие нещо, за което си струва да умре, той не заслужава да живее.“

Мартин Лутър Кинг младши

„Животът е предизвикателство - приеми го! Животът е песен - пей я! Животът е мечта - осъществи я! Животът е игра - играй я! Животът е любов - наслади му се!“

Отец Михал ШЛАХЦЯК, ОВ
Из „Чуто и предадено нататък“

14 февруари - Свети Кирил и Методий

Светите братя предлагат мощите на свети Климент в Рим. Фреска в „Сан Клементе“ в Рим

Православните патриарси работят за Всеправославен събор

„Божият промисъл възложи на нас големата отговорност и привилегия да въплътим мечтата на нашите блажени предшественици, които преди повече от 50 години бяха вдъхновени от идеята за свикването на такъв (всеправославен) събор. На нас вече се пада големата отговорност, защото времето се съкрати, без повече отлагане да превър-

нем тази мечта в реалност.“ Това посочи във въстъпителното си слово Вселенският патриарх Варнава I, давайки началото на работните сесии на срещата на всички патриарси на православните църкви, която се провежда от 21 до 28 януари в православния център на Вселенската патриаршия в Шамбези, Швейцария. Патриарх Варнава подчертава, че Всеправославният събор е „събитие, очаквано както от верния Божи народ, така и от тези християни, които са извън каноничните стени на нашата Църква“. Ето защо - настоя той - „всяко понататъшно отлагане на осъ-

ществяването на събора може да зарадва само враговете на Църквата“.

През последните години Православните църкви за съжаление не са постигнали единогласие относно автокефалията и диптихите, т.е. кой и при какви условия има право да провъзгласява автокефалност на една „първенство по чест“.

Участниците в срещата все още не са взели решение за датата (засега остава валидна обявената дата 19 юни, неделата на Петдесетница според Юлианския календар) и мястото на провеждане на събо-

1857 За да бъде един грях смъртен, се изискват три условия: „Смъртен е всеки грех, чийто обект е в значима сфера и е извършен в пълно съзнание и преднамерен умисъл“ (IOANNES PAULUS II, Adh. ap. Reconciliatio et paenitentia, 17: AAS 77 (1985) 221).

1858 Значимата сфера е уточнена от Десетте заповеди в отговора на Исус на богатия младеж: „Не убивай, не прелюбодействуй, не кради, не лъжесвидетелствува, не увреждай, почитай баща си и майка си“ (Марк. 10, 19). Тежестта на греха е повече или по-малко голяма: убийството е по-тежко от кражбата. Значимостта на ощетените лица влиза също в сметката: насилието, упражнено над родителите, е само по себе си по-тежко, отколкото насилието, извършено над чужди до лице.

1859 Смъртният грех изисква пълно осъзнаване и пълен умисъл. Той предполага познаване на греховния характер на деянието, на неговото противопоставяне на Божия закон. Той съдържа освен това едно пълно съгласие, за да бъде изборът личен. Престореното незнание и закоравялото сърце не намаляват, а увеличават доброволния характер на греха (Вж. Марк. 3, 5-6; Лук. 16, 19-31).

1860 Неволното незнание може да смекчи и дори да извика вменяемостта на един тежък грех. Предполага се обаче, че всички познават принципите на моралния закон, които са вписани в съвестта на всеки човек. Подбудите на чувствителността, страстите, могат също да намалят волевия и свободен характер на греха, както и външният натиск или патологичните смущения. Грехът, извършен с умисъл, със съзнателен избор на злото, е най-тежък.

1861 Смъртният грех е една радикална възможност на човешката свобода, както и самата любов. Той води до загуба на любовта и лишаване от осветителната благодат, т.е. от благодатното състояние. Ако не е изкупен чрез покаянието и от Божията прошка, той става причина за изключване от Христовото Царство и за вечната смърт в ада, тъй като нашата свобода може да избира завинаги и безвъзвратно. Но ако можем да отсъдим, че едно деяние само по себе си е тежък грех, ние трябва да оставим присъдата на служителите на правосъдието и на Божието милосърдие.

1862 Простителен грех се върши, когато не се съблюдава в лека форма предписаната от моралния закон мярка, или когато несъзнателно или без пълно съзнание не нарушаваме сериозно моралния закон.

1863 Простителният грех отслабва любовта; той показва нередна привързаност към създадените блага; той пречи на душата да напредва в упражняването на добродетелите и в практикуването на моралното добро; той заслужава временни наказания. Простителният грех, извършен съзнателно и останал без покаяние, малко по малко ни предразполага да извършим смъртен грех. Но простителният грех все пак не прекъсва връзката ни с Бога. Той е човешки поправим с Божията благодат. „Той не ни лишава от осветителната благодат или от дружбата с Бога, нито от любовта, нито следователно от вечното блаженство“ (IOANNES PAULUS II, Adh. ap. Reconciliatio et paenitentia, 17: AAS 77 (1985) 221):

Човек, докато живее в плът, не може да избегне всеки грех, поне простителните грехове. Но греховете, които наричаме леки, не считат за невинни: Ти ги смяташ за нищо, като ги мериш. Но какъв ужас, когато ги броиш. Много леки неща заедно правят голяма тежест; много капки пълнят реката; много зърна правят грамада. Каква е тогава надеждата ни? Преди всичко изповедта (SANCTUS AUGUSTINUS, In epistulam Iohannis ad Parthos tractatus 1, 6: PL 35, 1982)...

1864 „Всеки грех и хула ще се прости; но хулата против Духа няма да се прости на човеците“ (Мат. 12, 31) (Вж. Марк. 3, 29; Лук. 12, 10). Безгранично е Божието милосърдие, но който съзнателно отказва да приеме Божието милосърдие чрез покаянието, отхвърля прошката за греховете си и спасението, предложено от Светия Дух (Вж. IOANNIS PAULUS II, Litt. enc. Dominum et vivificantem, 46: AAS 78 (1986) 864-865). Такава закоравялост може да доведе до последно неразказане и вечна гибел.

V. Умножаване на греха

1865 Грехът въвлича в грех: той ражда порока чрез повторението на същите деяния. Той води до порочни наклонности, които помрачават съвестта и изопачават конкретната преценка за добро и зло. Така грехът се повтаря и се подсила, но той не може да разрушит основи моралното чувство.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Папа Франциск: Милосърдието е личната карта на Бог

„Милосърдието е „личната карта“ на Бог. Това казва папа Франциск в книгата интервю със заглавие „Името на Бог е милосърдие“, която вече е в книжарниците. Книгата съдържа разговора на папа Бергольо с ватиканиста Андреа Торниели от италианския всекидневник „Ла Стампа“ и координатор на интернет сайта Vatican Insider. Новото издание е разделено на 9 глави и съдържа 40 въпроса към папата, а заглавието на корицата му е написано лично от папа Франциск. Първият екземпляр - на италиански - бе връчен на папата на 11 януари в религиозния дом „Санта Марта“ лично от Андреа Торниели.

Четири италиански вестника: „Ла Стампа“, „Кориере дела Сера“, „Република“ и „Авенире“, публикуваха откъси от книгата, на която предлагаме обобщение.

„Папата е човек, който се нуждае от Божието милосърдие“, споделя папа Франциск в интервюто си с Андреа Торниели, което довежда до създаването на книгата „Името на Бог е милосърдие“. В нея папата подчертава отново своята „специална връзка“ с лишените от свобода. „Всеки път, когато прекрачвам прага на затвор за празник или посещение - обяснява той на кореспондента на „Ла Стампа“ за Ватикан - винаги си мисля: защо те, а не аз; техните падания можеха да бъдат мои, не се чувствам по-добър от стоящите пред мен.“

**Както свети Петър,
така и неговите
наследници са грешници**

„Това може да скандализира - признава папата, - но аз се утешавам със свети Петър, който се отрече от Исус и въпреки това пак беше избран.“ Папата припомня колко са го впечатлили различни текстове от Павел VI и Йоан-Павел I за собствените ни ограничения и неспособности, които са запълнени от Божието милосърдие: Албино Лучани например нарича себе си „прах“. Свети Петър, продължава папата, предаде Исус, „но ако Евангелията описват греха му и отричанието му - отбелязва той - и ако въпреки всичко това Исус му казва: паси овцете Ми, то аз не мисля, че трябва да се учудваме, ако наследниците му описват себе си като грешници“. В друг пасаж от книгата папа Франциск казва, че може да „прочете“ живота си посредством глава 16 от книгата на Езекийл, където пророкът говори за срама.

**Срамът е благодат,
която ни кара да чувстваме
Божието милосърдие**

Срамът, подчертава Светият отец, е „благодат, защото когато човек усеща Божието милосърдие, той чувства дълбок срам от себе си поради собствения си грях“. Срамът, изтъква той, „е една от благодатите, за които свети Игнатий се моли, когато изповядва греховете си пред разпъната Христос“. Текстът от книгата на Езекийл „ни учи да се срамуваме“, но „въпреки цялата ни история на нищета и

грях Бог остава верен и ни въздига“. Папа Франциск си припомня отец Карлос Дуарте Ибара - изповедника, когото среща в енорията си на 21 септември 1953 г. в деня, когато Църквата чества свети Матей. „Почувствах се обгърнат от Божието милосърдие, докато се изповядвах при него.“ Това преживяване е толкова силно, че години по-късно призоваването на свети Матей, описано в проповедите на Беда Достопочтени, става неговото епископско мото: miserando atque eligendo (Vidit ergo Iesus publicanum et quia miserando atque eligendo vidit, ait illi Sequere me - Исус видя един митар и като го погледна с любов и го избра, му каза: Следвай ме!).

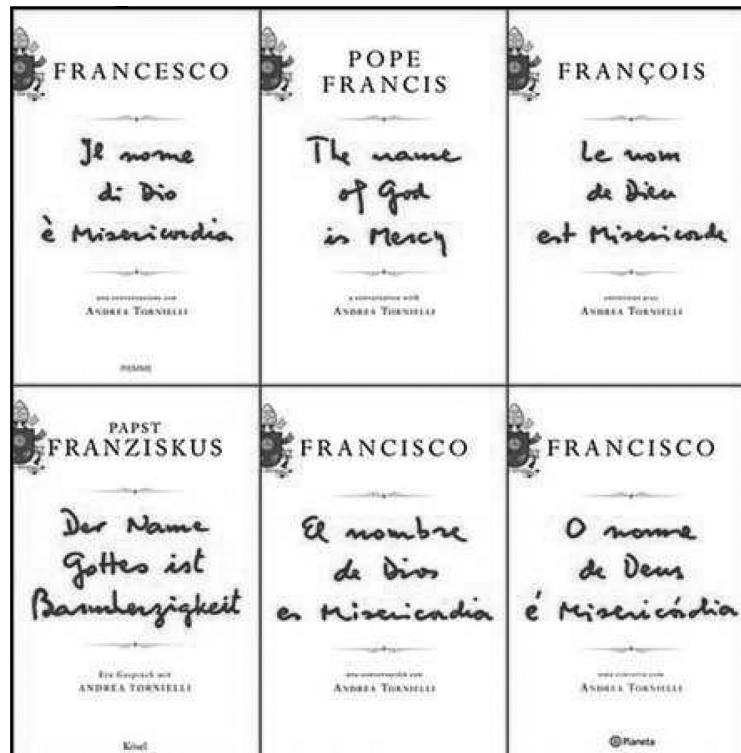
Църква съществува, за да даде възможност за среща с Божието милосърдие

Папа Франциск се спира и на мисията на Църквата в света. Първо подчертава, че „Църквата осъжда греха, за-

ва болница“, казва папата и отбелязва, че „характеристиката на излизашата Църква е да бъде там, където има борба; това не е закостеняла институция, оборудвана с всичко, където се ходи за лечение на малки и големи болести“, „там се практикува спешна медицина, не се правят специализирани прегледи“. Ето защо Светият отец се надява, че „извънредният юбилей ще покаже все повече и повече лице на една Църква, която преоткрива майчината дълбина на милосърдието и която отива при множеството наранени, нуждаещи се от слушане, състрадание, прошка и любов“.

**Грешници, да,
но не и покварени**

След това папа Франциск се спира на разликата между греха и поквареността. Последната, отбелязва той, „е грехът, който вместо да бъде признат като такъв и да ни смири, се издига в система, която се превръща в навик на

щото трябва да каже истината“. В същото време обаче „прегръща грешника, който признава, че е такъв, като го приближава до безкрайната Божия милост“. Исус, изтъква Светият отец, „прощава дори на тези, които го поставиха на кръста и презряха“. Папата припомня притчата за милостивия Отец и за блудния син. „Следвайки Господ - посочва той - Църквата е призована да излезе своето милосърдие над всички онези, които знаят, че са грешници, отговорни са за стореното зло и затова чувстват нуждата от прошка.“ Църквата - предупреждава папа Франциск - не е в света, за да съди, но за да даде възможност на срещата с дълбоката любов, която е Божието милосърдие.“

**Юбилейната година
представя все по-ясно
майчиното лице
на Църквата**

За да се прогласява Божието милосърдие, добавя папата, „трябва да излезем извън себе си“. „Да излезем от черките и енории и да отидем да търсим хората там, където живеят, страдат и се надяват.“ Връща се в съзнанието ни обрът на Църквата като „поле

Нигерия

Статуята на Исус
в нигерийския град Абжа

Стотици нигерийски вярващи взеха участие на 1 януари в Абжа на откриването на най-голямата в Африка статуя на Jesus the Greatest (Исус Вели-

Открыта е най-голямата статуя на Исус в Африка

кият). Тя е висока 8.53 м, тежи 40 тона, изработена е от бял мрамор и е била поръчана през 2013 г. от Обина Онуха, генерален директор на нигерийска петролна компания и ревностен католик. Идеята за статута, изобразяваща Христос бос и с разтворени ръце и изработена в Китай, се ражда през 1997-а.

„Исус Великият“ се възправя до черквата „Свети Алойзиус“. „Великолепната статуя ще бъде силен символ на вярата за католиците и за всички, които минат покрай нея“, каза при откриването епископът на диоцеза на Орлу монс. Августин Окума.

Общността на Тезе за една по-солидарна и братска Еврона

Пет дни на молитва, 28 ателиета, семинари и свидетелства, споделени от повече от 30 000 младежи от цял свят, които от 28 декември 2015 г. до 1 януари т. г. се събраха във Валенсия (Испания) за XXXVIII европейска икуменична среща на Общността на Тезе.

Приютени по традиция в семействата и енориите на града домакин, младежите почувствуваха отблизо атмосферата, която вече десетки години доминира на хълма в Тезе, където се намира молитвената общност, ръководена сега от брат Алоис.

През петте дни всяка вечер неговите размишления белязаха - между катедралата във Валенсия и черквата „Света Катерина“ - дните на младежите, прети с бащинска обич и приложност от кардинал Антонио Канисарес, архиепископ на града, който се срещна с тях на 29 декември. „Само Исус Христос е животът и само Исус Христос ни прави свободни“, посочи архиепископът, насърчавайки присъстващите да „продължават по пътя с очи, насочени към Исус, и убедени, че само по този начин може да изгрее новият ден на мира и братството по цялата земя“.

На последния ден от срещата в новогодишната нощ се изказаха многообразни пастори, придвижващи младежите от диоцезите си: от председателя на Епископската конференция на Католическата църква в Испания и архиепископ на Валядолид кардинал Рикардо Бласкес до архиепископа на Мадрид

Карлос Осоро и този на Барселона Хуан Хоакин Омеля, както и различни европейски католически епископи и лутерански пастори.

Многобройни бяха и посланията в подкрепа, отправени към младежите от лидерите на различни християнски деноминации, като архиепископа на Кентъръби, Вселенския патриарх Вартоломей и генералния секретар на Световната лутеранска федерация, но също и от политически лидери като генералния секретар на ООН и председателя на Европейския съюз. Също папа Франциск отпраща своето насырчение и молитва: „Както знаете, Църквата е присъстваща за цялото човечество и където има християни, всеки трябва да може да открие оазиси на милосърдие“, се чете в посланието на папата.

Възвръщането на братството между хората е единственият начин да се подгответ едно бъдеще, белязано от мира, посочи приорът на общността брат Алоис. „Какво можем да направим пред насилието? Трябва да покажем, че Църквата е общност на любов - чрез гостоприемството, защитата на най-слабите и споделяйки това, което притежаваме.“

В края на петте дни на молитва и споделяне бе оповестено, че домакин на срещата през 2016 г. ще бъде Рига, столицата на Латвия. По този повод във Валенсия бяха латвийският католически архиепископ Зигмунд Станкевич и лутеранският архиепископ Янис Ванагс. Брат Алоис съобщи, че от 28 април до 1 май ще посети Букureщ, където ще отпразнува Пасхата с православните братя, и че през тази година ще бъде открита общност на Тезе и в Куба.

